

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre ..... 24 korona.
 Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre ..... 28 korona.
 Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 Első sorban heti sor egyeztet 20 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.

Külföldi postai sorok és illék.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József tőherczeg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

POSZTKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, november 30.

Mai számunk főbb közleményei:

- Katonák, polgárok.
- Priegl István dr. balesete.
- Rablók följújtottak egy postahivatalt.
- Az osztrák miniszterek merénylete.
- Egy polgármester vitája a feminista vezérhölgygyel.
- Béke-szónoklat a katolikus körben.
- Aktuális emberek.
- Az állami tisztviselők segítése
- Verekezés az osztrák képviselőházban.
- Az elkobozott román jelvények.
- Tarkaságok.

Véderős szerdák.

Arad, november 29.

Ma már a divat elhagyta azokat a regényeket, amelyekben az író a fejezetek végén ilyesformán nyújtotta karját az olvasónak:

— Hagyjuk most magukra a mámorittas szerelmeseket s térjünk vissza a Két Normandiaihoz címzett csapszékbe, Jaquemar apó társaságához.

Az ilyen elbeszélésmóddhoz hasonlóan szövődik most a magyar képviselőház menete. Tegnap még a főváros bünei és erkölcsi fölött vitázott a néppárt Vázsonyi Vilmostal és Hock Jánossal s mikor a disputa a legizgatottabb volt — mára azt kell mondania a képviselőház elnökének: és most hagyjuk el Szmrecsányinak Polónyisugta évődését a főváros demokratáival és térjünk vissza a véderő-vitához, amelyet unalmában elhagytunk.

Szerdára kelve megint a véderőről kellett vitáznia a Háznak, ha ugyan vitának lehet tisztelni ezt. Most,

hogyan a véderő-javaslat tárgyalása elhagyta a technikai obstrukció sorompóit, s a mikor az érveknél és szivhezsólásoknak kellene az ellenzék akcióját támogatni, — most látszik meg igazán, hogy mennyire távol van ez az ügy a közérdeklődéstől. Tisztelni lehet az ellenzéknek azt a szempontját, hogy a véderő ellen megindított harcot annak új, s mindenesetre komolyabb formájában is állja, de az ő szónokaik beszédein is meglátszik, hogy pusztán a kötelességtudás szüli azokat, a hangulat- és hatáskeltés minden reménye és kilátása nélkül. Sőt, amikor a szerdák újra meg újra a véderőbe zökkentik a parlamentet, mintha az olvasók azt a kérdést árulnák el az arcukon: ejnye, még mindig szó van a véderőről.

Van, s ez valami egyébre is emlékeztető. Arra, hogy amíg a véderő-javaslat sorsa el nincs intézve, nem lehet szó a végleges parlamenti békéről és hogy minden nappal jobban fogy az idő, a fegyverszünet ideje. A költségvetés lassan-lassan gurul előre, s eljut a célhoz: azután újra a régi, szégyenletes állapotba kerül a parlament, amelyből olyan nehezen sikerült, mindenkinek öröme, kiszabadítani. Olyan csuf időszaka volt ez a magyar képviselőháznak, hogy gondolni se szeretünk rá; s amit szinte a múltból is ki akarnánk törölni, az a közel jövőben újra visszatérjen?

Ha egyetlenegy mód van arra, hogy ezt a lehetőséget elhárítsák, akkor azt a módot okvetlenül meg kell

fogni. A fegyverszünetnek az nem ad elég értéket, hogy a költségvetés átcsúztatását biztosítja, igazán akkor becsülheti meg az ország, ha az a teljes parlamenti békének lesz a hidja. S a hogy a fegyverszünet pilléreit nem volt lehetetlen megtalálni, van ut a békére is.

A képviselőház véderős szerdái erre emlékeztetnek, s erre kell, hogy a politikusokat figyelmeztessék. Nagyon helyén való, hogy az ellenzék komoly politikusi nem ejtették el azoknak a tárgyalásoknak fonalát, amelyek a végleges békekötés megteremtéséhez akarnak vezetni. S mihelyest a békekereső szándékot a komolyság vezeti, az el fog jutni a célhoz. Andrassy Gyula nagy optimizmussal nyilatkozott az eddigi tárgyalások kilátásai felől. Mi szívesen csatlakozunk ehhez az optimizmushoz, csak azután a teljes siker előtt ne zavarja meg azt valami.

A milyen furcsa, hogy a parlamentnek a belügyi költségvetést félbehagyva, egyszerre a véderő-vitába kell csapnia, — ép oly furcsa lenne, hogy a képviselőház pártjai, amelyek ma jó egyetértésben állanak egymással, s objektív disputát folytatnak, pár hét múlva, kitűzött időre és programszerűen a legvadabb dulakodásba fogjanak. Az ilyen programszerű kitörés nem tüntetné föl kedvező színben a parlamentet a közvélemény előtt, a melynek szemében a politika intézői ugyis sokat sülyedtek. Vegyük

A magyar Svengali.*

— A kétegyházai tisztartó fia. —

Él Budapesten egy idősebb uri ember, akit már régóta a magyar Svengali néven emlegetnek. Svengalinak hívják nemcsak a jellegzetes szakála és szurós, átható tekintete miatt, de a kalandos és romantikus multja miatt is. A magyar Svengali — eredeti nevét nem árulhatjuk el — ma csöndes ember ugyan, de valamikor egyike volt Európa legnagyobb és leghíresebb kártyásainak.

A pseudonymos ember apja tisztartó volt Almássy György gróf kétegyházi birtokán s egyszerű polgári nevet viselt, amelyet csak a talentumos fia változtatott meg nemesi hangzásúvá azáltal, hogy ypszilont biggyesztett a végére. Fundamentum volt: az apja meggazdagodott, gazdag bérlové lett; Hevesben már négyezer holdas bérleten gazdálkodott. Fiát urimódon neveltette, de csak az ő halála után — a nyolcvanas évek elején — kezdett a fiatal ember Budapesten szerepelni. Eleinte kevés hozzáértéssel, de annyi kedvvel és buzgalommal kártyázott, hogy feltűnt és a Nemzeti Kaszinónak egyik tagja mondotta:

„Jó volna a fiatal Svengalit beengedni.”

* A Kultura legutóbbi számából.

Ugy is lett. Svengali tagja lett a Nemzeti Kaszinónak, ahol nagyban, de annál ügyetlenebbül játszott, úgy, hogy körülbelül egy év alatt a tönk szélére jutott.

Utolsó nagy kártya-pártijában, amelyet a Nemzeti Kaszinóban játszott, Rohonczy Gidának adósa maradt hatvanezer forinttal, Svengali nem tudta megadni a pénzt, csak azért nem, mert birtokos ember léteére télen nem adhatta el se birtokát, se a birtokról várható termést. Ellenben följánlotta, hogy a tartozást bekebelezeti a birtokra. Rohonczy aztán határidőt tűzött ki, amely alatt Svengali tartozott volna a hatvanezer forintot kifizetni. Végül ki is fizette, de nem a pontos határidőre. Ez a késedelem volt az oka annak, hogy a „kaszinóbeli” karriérje gyors véget ért. Egy olyan párt alakult, amely kigolyózással akarta eltávolítani, de akadtt másik párt — ebbe tartozott Tisza Kálmán is — amely a kizárást nem helyeselte.

— Itt bekebelezésről van szó — mondták, — nem szimpla kártyaadósságról, — amely huszonegy órában belül fizetendő.

Végül is az utóbbi párt győzött. Svengali benmeradhatott a kaszinóban és földjeit eladva, kamatostól fizetett Rohonczy Gidának. Csak ezután és önként lépett ki a kaszinóból.

Svengali, amint jól nevelt novellisták mondják, ezek után új élethez kezdett. Nem sok sze-

renesével indult neki az újabb korszaknak se. A régi jó időből maradt még vagy ötvenezer forintnyi vagyona és ezzel a börtörré ment, ahol vagyónának felét elvesztette. A maradékot, az ötvenezer koronát elvitte Monte-Carlóba és itt hirtelen megfordult a szerencséje. Egy millió frankot nyert össze és spregolta is a bankot, ami pedig a Monte-Carlói játékbank fennállása óta alig történt meg. Hallatlan szerencséjével játszott továbbra is nemcsak Monte-Carlóban, hanem más nemzetközi cercle-kben is. Így Ostendeben — erre Pázmándy Dénes, meg több honfitárs a szemtanu — Svengali a roulette-ten megtette egyszer a híres tigris-ugrást. Ez abból áll, hogy az ember a roulette-ten mind a tizenkét chance-ra tesz, vörös és fekete, páros és páratlan, tizennyolcon felül és alul, stb. Svengali a tizenkét chance-ot a maximális téttel, hater ezer frankkal, nyerte meg. Ez volt talán minden szezonok legnagyobb eseménye az ostendei játékbankban. Amikor Svengali az ő híres tétjét megnyerte, olyan nagy lett az izgalom, hogy az összes termekben megszűnt a játék és a bankért sose rajongó poentörök a szerencsés nyerőt vállukra fölkapva hurcolták körül a helyiségekben. A helyi lap még az arcképét is közölte ezzel az aláírással:

„Le comte de Svengali, le roi de la roulette.” (Svengali gróf, a roulette királya.)

A nagy hazardőr, aki aztán se valami he-

komolyan a hivatásukat, s ha megszokták a békét, ha örülni tudnak neki, — maradjanak meg benne, s tegyék állandóvá.

Katonák, polgárok.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, november 29.

A mai ülésnek a véderő tárgyalására szánt részét Benedek János húzta ki barmadfélórás beszéddel. Az ülés végén interpellációt hallgatott meg a Ház.

Az ülésen Návay Lajos elnökölt s bemutatta a mohácsi népgyűlés fölrátát a katonai javaslatok ellen s az általános választójog mellett. Bejelentette, hogy a kultuszminiszter akadályoztatása miatt nem válaszolhat arra a két interpellációra, melyre ma akart válaszolni. Az interpellációs könyvben három új bejegyzés van.

Lovász Márton bejelenti Budiszavjevics Bude horvát képviselő mentelmi jogának megsértését, akit Hercegovác községből egy népgyűlésről a járási főnök eltoloncoltatott. A bejelentést a mentelmi bizottsághoz utasították.

A Ház ezután a véderőjavaslat tárgyalását folytatta.

Benedek János kifogásolta, hogy a véderő-reform megalkotásánál a tíz év előtti népszámlálás adatait vették alapul. Reméli, hogyha a kormány ezt a javaslatot néhány év múlva újra előterjeszti (Derültség), akkor a mostani adatokra építi föl. A reform dolgában különben csak az új parlament dönthet. A függetlenségi párt sohasem mondott le az önálló hadsereg követeléséről, ha most csak a hatvanhét végrehajtását követeli is. Olyan nemzetnek, amelynek nincs önálló hadserege, nem lehetnek saját céljai. A katonaság és a polgárság között a viszony rossz, legföljebb a katonák és a polgárok között jobb valamivel. (Derültség.) A katonaság maga zárkózik el a társadalom elől. Kifogásolta a nagy kauciót. Határozati javaslatot nyújt be a kauciói és a párbaj eltörléséről s arról, hogy az altiszteknek is mód adassék a tisztvi vizsga letételére.

Egy óraker az interpellációk következtek.

Sümegei Vilmos interpellációjában előadta, hogy a hunyadmegyei Szent-András községben a minap a fanatizált román tömeg fejszével rontott be az iskolaépületbe s ott minden keze ügyébe akadt dolgot összetört. Kérdi a kultuszminisztert, tud-e erről s hajlandó-e szigorúan intézkedni?

Az interpellációt kiadták a kultuszminiszternek.

Az ülés negyedkettőkor zárult.

Priegl István dr. balesete.

— A rendőri vizsgálat befejezése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 29.

Az aradi rendőrség befejezte a nyomozását annak a sajnálatos automobil balesetnek az ügyében, melynek sebesültje: Priegl István dr. ügyvéd még most is a betegágyhoz van kötve. Általános részvétet keltett városzerte Priegl dr. szerencsétlensége, mely október 21 én, a Karolina-utca és Boros Béni-tér sarkán érte utól. Autobuszra várakozott a sarkon és mikor a vasut felől a városba tartó gépkocsi elérte a megállóhelyet, az ügyvéd leszaladt a járdáról, a kocsitra tartott, hogy az autobuszra szálljon fel, ebben a pillanatban ért oda a város felől a vasutra robogó 610. számú gépkocsi. Priegl dr. elesett és lábát törte. A súlyos szerencsétlenség első perciben kihallgatottak állításai szerint a bajt az automobil soffőrje okozta. A most befejezett vizsgálat egyik szemtanuja másképen adja elő a tényállást.

A katasztrófának ez a szemtanuja az esemény idején nem volt kihallgatható, mert elutazott Aradról. Jambrikovics Péter nyugalmazott mozdonyfelvigyázó ott állott a Boross Béni-tér sarkán és maga is várakozott egy autobuszra, hogy azon a vasuti állomásra utazzék. Ismerte Priegl drt. Köszöntötte is, de az annyira el volt merülve gondolataiba, hogy észre sem vette a köszönést s nem is viszonozta azt. A mozdonyfelvigyázó vallomása szerint, mikor a vasutról befelé tartó autobusz a többször említett helyre befutott, Priegl dr. előre lépett, de mintha egy öntudatlan gép végezte volna ezt a mozdulatot.

— Láttam — mondja Jambrikovics — vallomásában — hogy az ügyvéd olyannyira el volt mélyedve, mintha álomban cselekedné azt, amit tett. Szinte neki ment az automobilnak, amely trombitájával jelt adott. A gondolataiba elmerült ember mintha se nem látott, se nem hallott volna. Ugy tetszett, hogy a szintén akkor berobogott autobusz elüti és én azt is hittem, hogy a halál fia abban a pillanatban, mikor a járdáról lelépett. Oly gyorsan játszódott le a katasztrófa, hogy nem volt időm a közbelépésre és a mentésre.

A többi tanuk is ilyen értelemben vallottak. Farkas Mózes autobusz kalauz és

Szántó István soffőr állításai szerint valaki rá is kiáltott a szerencsétlenül járt ügyvédre, hogy vigyázzon és ugorjon félre, de Priegl dr. ezt a figyelmeztetést sem hallotta meg. Vallották azt is, hogy az automobil soffőrje erősen túlkölt és oly erős fordulattal lendítette ki utjából a gépet, hogy az aligha érinthette a földre esett ügyvédet.

Valamennyi tanu megjegyzi, hogy az említett automobil nem normális sebességgel robogott a vasut felé. A rendőrség különben az iratokat holnap átküldi az ügyészséghez, amely intézkedik a vádemelés kérdésében.

Rablók fölgyújtottak egy postahivatalt.

Távirati tudósítás.

Miskolc, november 29.

Vakmerő rablómerénylet történt tegnap éjjel a borsodmegyei Szilvásvárads községben. Álarcos rablók betörték a postahivatalba és a fiókok és pénzeszközök kifosztásához láttak. Az íróasztalok fiókjával könnyen végeztek, ámde a páncélszekrények nagy munkát tettek a betörőknek. Munkaközben leütötték az égő petróleumlámpát, mire a szertefolyó petróleum nagy lánggal égni kezdett. A néhány másodperc alatt lángba borult helyiségből a rablók elmenekültek és csupán az íróasztalok fiókjában talált pénz, értékpapirokat és bélyegeket vihették magukkal.

A lángban álló épület az egész falut fölriasztotta álmából, a veszedelmes tüzet azonban még megközelíteni sem tudták, úgy hogy a postahivatal földig leégett és az ott volt levelek, utalványok és hivatalos irások a tűz martalékául estek.

Bulyovszky Gusztáv miskolci főügyész-helyettes előadása szerint a postarablásról értesítést kapott a kassai postaigazgatóság, ahonnan az ügyészséghez a következő távirat érkezett:

Szilvásváradi postahivatalt éjjel kirabolták, fölgyújtották. Kár még ismeretlen.

A miskolci ügyészség részéről Ebneht Lajos ügyész utazott ki a községbe a vizsgálat végett. A postaigazgatóság részéről Hradszky ellenőr utazott Szilvásváradra.

vesen tiltakozott a comte cím ellen, a legelőkelőbb nemzetközi társaságokban megfordult. Grófokkal, hercegekkel játszott és ezeknek egyike, az egyiptomi alkirály fivére, adósa is maradt neki. Ugyancsak tartozik neki mind a mai napig ötvenezer forinttal Sternberg Adalbert gróf osztrák birodalmi gyűlési képviselő, aki mint politikus azzal tette híressé a nevét, hogy több ízben otromba kifakadásokkal illette az uralkodóház tagjait, sőt a legfelsőbb személyt is.

Svengali annyira vérbeli játékos volt, hogy szinte vendégszerelpelni hívták őt Sternberg Adalbert gróftól is úgy nyert ötvenezer forintot, hogy egy nagyobb mágnástársaság táviratilag hívta Karlsbadba: utazzék oda és adjon bankot.

Es ez a mesés szerencsés ember, aki ma szerény évjáradékból tengeti életét Budapesten, egy látszólag apró vétken bukott el, olyan hibán, ami más, nem kártyás embernél, még csak hibának sem mondható. Fukar volt a tulzásig.

Amikor a Monte-Carlói vagy az ostendei cecole ben egy ültőhelyében százezer frankot nyert, képes volt arra, hogy a croupier-jának félfrankos borralalót nyújtson át. Meggyűlölték ezért s a kiméletlen fellépéseért. Megesett vele Ostendeben, hogy éjjel után nyert nagyobb összeget. Az ostendei játékbankban az volt a szokás, hogy a pénztáros elment éjjel egy óraker s távozása után a zsetonokat (a játékpén-

zeket) nem váltották át készpénzre, hanem a bank egyik alkalmazottja átvette a zsetonokat és bon t, elismervényt adott róluk. Másnap az ember akadálytalanul fölvehette a pénzt. Amikor Svengali a játékot abbahagyta, mint másoknak, neki is bon t akartak átnyújtani. De a „magyar gróf” szeszélyeskedett.

— Fizessenek ki azonnal kiáltotta.

— Majd holnap. A pénztáros már lefeküdt! válaszolták nagy udvariassággal a bank alkalmazottjai.

— Svengali hallatlan botrányt csapott.

— Majd megmutatom én, hogy itt nem fognak addig játszani, amíg engem ki nem fizetnek — mondta — és végig feküdt a játékbank asztalán.

Erre nem lehetett mást tenni, a croupier kocsit vett és elment a pénztárosért, fölkelte őt, az pedig kifizette Svengalit. Másnap azután örökre kitiltották az ostendei cecole termeiből. Illetlen viselkedéséért, ez volt az egyszerű megokolás.

Az ostendei cecole erről — usanca szerint — értesítette az összes többi cecole, aminek az lett a következtése, hogy Svengalit minden további megokolás nélkül az összes nagy európai játékkörökből kiutasították. Ostendéből elment Nizzába, hogy a Mediterranee-ban folytassa a játékot, de nem engedték be. Így járt máshol is. Végül újra elutazott Ostendába, ahol jelentkezett Marquet-nál, a bank gazdájá-

nál, de a jeu nagymestere semmi szín alatt nem volt hajlandó visszavonni a kitiltást.

Svengalinak végzeté lett, hogy nem volt többé méltó tere a kártyázásra. A fényes cecolek, ahol nagy pénzek forognak és ahol az ilyen nagy játékosnak igazi chance-ai vannak, örökre zárva maradtak előle. Így kénytelen volt magánhelyeken, kisebb lokalitásokban játszani s egyre lejjebb esuzzott, hamis kártyások kezébe is került, akik csakhamar kifosztották.

Svengalit nagyon sokan ismerik Pesten, éttermekből, kávéházakból. Még ma is nagyszerű játékos és ha volna tere, alighanem visszanyerné a vagyonát. Pedig valamikor ugyancsak keresett partner volt, a híres kártyások hívták ezt az érdekes és veszedelmes játékost, hogy megmérkőzzenek vele. Maga Edward király is játszott vele. Rossz végét pedig, amit a fukarságának köszönhet, előre megjósolta Pázmándy Dániel, aki így nyilatkozott róla:

— Smucig játékos, nem fog boldogulni!

Amikor virágjában volt, az ostendei expresszen több amerikai urral került össze, akiknek minden pénzét elnyerte. A készpénzen kívül még külön százezer dollárt is nyert az egyikőtől. Ez yankee-rövidséggel jelentette ki, hogy Liverpoolon át hazautazik, de csak egy év múlva fogja megküldeni a százezer dollárt, a hova akarja.

— Well? — kérdezte végül.

A postahivatal épülete romokban hever. A megszenesedett butor, gerenda és a beomlott falak jelzik a hivatal helyét. A borzalmas pusztulás helyén csak a tűzmentes pénzeszközök maradtak meg, melyeken a feszítgetés nyomai látszanak.

A vizsgálat eddigi eredménye valószínűvé teszi, hogy a betörők a vasszekrényeket akarták fölfeszíteni, ami azonban nem sikerült nekik. A körülmények arról tanuskodnak, hogy a kudarc feldühösítette a betörőket, akik boszúból gyújtották föl a hivatalt. A csendőrség széleskörű nyomozáshoz fogott, de eddig nincs semmi eredmény.

Az osztrák miniszterek merénylője.

— Nyegus Miklós az esküdtsek előtt. —
(Saját tudósítónktól.)

Bécs, november 29.

A bécsi esküdtbírósg ma kezdte meg Nyegus Miklós bűnpörének tárgyalását, aki október 5-én az osztrák képviselőház ülésén a karzatról rálőtt *Hohenburger* igazságügyminiszterre s a többi miniszterekre, de nem találta el. Az ügyészség az igazságügyminiszter meggyilkolásának kísérlete, a testi épség ellen elkövetett vétség és fegyverviselés tilalmának megszegése miatt tett vádat Nyegus ellen. Az elmeszakértők szerint Nyegus öröklött terhesség következtében ugyan erkölcsileg fogyatékos, de nem elmezavart és a tett elkövetésének idején sem volt a muló beszámíthatatlanság állapotában.

A vádlott sovány, sugár fiatalember, kiszőkő, keskeny orral, kék szemmel, sötétszőke hajjal és pelyhedző bajusszal. Sötét ruhát visel és csikos inget. Minthogy rosszul beszél németül, az elnöki asztal előtt két tolmács ül s ezek mellett két tűzértiszt mint szakértő foglal helyet. A vádirat fölolvastása után az elnök föl szólítja a vádlottat, hogy álljon föl.

— Bűnösnek vallja magát? — kérdezi tőle az elnök.

(A Nyegus családja)

A vádlott hallgat, mintha a kérdést nem értette volna meg. Az elnök újra kérdezi:

— Elkövette-e a terhére rótt tettet?

— Allright! — felelt a magyar gróf stilszerűen, de magában egész mást gondolt. Sokat nyert készpénzben, hát nem nagyon bántotta a „hozom.“ Az amerikai névjegyet adott át, amelyre fölírta, hogy az angol-osztrák bank bécsi főintézetéről egy év múlva esedékes az összeg. Svengali elfogadta a névjegyet, de aztán Pázmándynak mondta, hogy nem nagyon bizik benne. Inkább a „hecc kedvéért“ kérte fel Pázmándyt, hogy nézzen be a bankba — miután a terminus letelt — a direktort pedig régebről jól ismeri Pázmándy. És a százezer dollár pontosan megérkezett. Az igazgató, mivel a dollárt Bécsben nem jegyezték, a hamburgi kurzus szerint skarta az összeget kifizetni s amikor Pázmándy mindezt közölte Svengalival, ilyen választ kapott:

— Majd délután fölme gyünk a bankba. Előbb gyerünk ebédelni s — nézzük meg a kurzust... hátha becsap az a direktor.

Aki ugyyszólván mint talált pénzhez jutott a félmillió koronához, az az ember ocsó marhabust rendelt a vendéglőben. Délután persze fölmentek a bankba. Kiderült azonban, hogy esett az árfolyam és Svengali körülbelül háromszáz koronával kevesebbet kapott. Ez a csekély differencia annyira felbőszítette, hogy Zinner bankigazgató szobájában lárázni kezdett. Schweinerei! kiáltotta és a röstelkedő Pázmándy alig bírta lecsöndesíteni.

Akkor jósolta meg neki Pázmándy Dénes, hogy a fukarsága miatt rossz véget fog érni. S a prófécia kínosan be is vált.

Táberi Kernél.

-- Igen.

Az elnök kikérdezi családi viszonyairól, a mire a vádlott tört németiséggel, sokszor alig érthetően felel.

A vádlott a családjáról azt mondta, hogy szülőinek kilenc gyermekük volt. Atyja tudósorvadásos ember volt, aki mindig ittasan jött haza és részeg állapotban sokszor garázdálkodott. Gyermekai nagyon félték tőle. Egyszer ittasan állapotában a korosmában revolverrel rálőtt a tányérokra és a poharakra. Atyjának halála után kétezerhatszáz koronát örökölt és mint asztalosinas Magyarországra ment, ahol azonban nem tetszett neki. Mindenáron vissza akart kerülni Szebenikóba s ezért föl akarta gyujtani a műhelyét.

A védő: Akkor tizenkét éves volt.

A vádlott elmondja, hogy sokszor kellett helyét megváltoztatnia, mert a mestereknek abban az időben kevés dolguk volt. Abban az időben többször volt láza, sőt tifuszba is esett és az elnök kérdésére, vajon gyakran járt-e korosmákba, azt felelte, hogy sokszor volt részeg.

Elnök: Milyen ön, amikor részeg?

Vádlott: Hangosan énekelek.

Elnök: Garázdálkodik is?

Vádlott: Igen.

Elnök: Miért ivott ön annyit?

Vádlott: Politikai gyűléseken mindig azt hallottam ugyan, hogy nem szép dolog a részegség, de a bor mindig valamikülönös vonzóerőt gyakorolt rám.

Az elnök megállapítja, hogy a vádlott Spalatóban a 22. gyalogezredben szolgált és oly jól viselkedett, hogy már egy év múlva káplár lett.

(Hogy lett szociálista.)

Elnök: Hogyan támadt az a gondolata, hogy szociálista legyen?

Vádlott: Elolvastam Tolsztojnak egy könyvét, amely nagyon fölízgatott. Kávéházakban is olvastam szociálista újságokat s amikor egy tüntetésen néhányan azt kiáltották: abcug a szociálizmus! én egészen magamon kívül azt feleltem vissza: éljen a szociálizmus!

Elnök: Pedig azt sem tudta, hogy tulajdonképpen mi a szociálizmus. Önt a tüntetésben való részvétele miatt megbüntették.

Vádlott: Igen, huszonegy napi fogsággal.

Elnök: Nem gondolja ön, hogy megérdemelte a büntetést?

Vádlott: Igen.

Elnök: Es nem is haragudott a büntetése miatt?

Vádlott: Nem, megérdemeltem.

Elnök: Szeretném tudni, hogyan lett önből meggyőződött szociálista?

Vádlott: Büntetésem után más könyveket is olvastam és beláttam, hogy csak a szociálista párt védelmezi meg érdekeinket.

Elnök: Meddig szolgált ön ezzel a meggyőződéssel a katonaságnál?

Vádlott: Egy évig.

Elnök: Mit tett ön, miután a katonaságtól megszabadult?

Vádlott: Eljártam szociálista egyesületekbe.

Elnök: És itt tovább fejlesztette szociálista eszméit. Hallotta-e, vagy olvasta-e, vagy magától jött-e arra a gondolatra, hogy valamit kell tenni a világgal, amikor a dolgok rosszul folynak?

Vádlott: Nem. Az, amit olvastam, nagyon elszomorított. Barátaim azt tanácsolták nekem, hogy ne olvassak olyant, amihhez nem értek és ami fölízgat.

Elnök: De azért tovább olvasott?

Vádlott: Igen.

A vádlott ezután elmondta, hogy valahányszor valaki ósárolta a szociálista pártot, mindig dühbe jött és azt mondta, hogy nem ért hozzá. Elmondja, hogy amikor haragudott, nem birt magával és dühösen ütötte a saját mellét és fejét.

(A merénylet.)

Elnök: Mondja el, hogyan támadt az a gondolata, hogy a képviselőházban merényletet kövessen el?

Vádlott: Szilveszter elnök megnyitotta az ülést s előbb egy német képviselő beszélt.

Elnök: Jól bereggelizett és ivott is valamit?

Vádlott: Nem.

Elnök: Tehát józan volt és egy csöppet sem volt fölízgatva?

Vádlott: Nem. Paulinnal sörözni akartam, de már késő volt és bementünk a képviselőházba.

Elnök: Hányadik sorban volt a helyük?

Vádlott: A másodikban.

Vádlott: Adlert nagy figyelemmel hallgattam, s amit nem értettem meg, azt Paulin magyarázta nekem. Paulin ezután azt mondta nekem, hogy jobb helyet fog keresni, ahol jobban fogjuk hallani a szónokot. El is ment és néhány perc múlva visszajött és azt mondta, hogy jobb helyet talált. Erre én azt feleltem neki, hogy nagyon jól értem a szónokot.

Elnök: Furcsa dolog, hogy olyan ember, mint ön, aki azért jött Bécsbe, hogy a várost megnézzék s aki tudja, hogy csak néhány napot tölthet itt, legelső sorban a parlamentre gondolt.

Vádlott: Tudtam, hogy megnyitó-ülés lesz és nagyobb szórakozás volt nekem a parlament, mint a kószálás és a kirakatok megnézése.

Elnök: Ön mondta Paulinnak, hogy szeretne a képviselőházba elmenni?

Vádlott: Én mondtam neki.

Elnök: Nem gondolta ön, hogy a képviselőházban a drágasági vita közben botrány lesz és hogy ebben a botrányban önnek is része lehet?

Vádlott: Nem. Erre nem is gondoltam. Csak azon járt az eszem, hogy ha majd Szebenikóba visszakerülök, el fogom mondani, hogy milyen a parlament. Nálunk otthon mindig azt mondták, hogy a képviselők megvesztegethető emberek és erről személyesen akartam meggyőződni.

Elnök (az esküdteknek megmutatva a revolvert): Ez az a fegyver, amellyel a vádlott a merényletet elkövette. Feltűnő, hogy olyan ember, mint ön, revolvert hoz magával. Azelőtt is mindig revolverrel járt?

Vádlott: Igen. Néha revolverrel, néha késsel. Szebenikóban mindenki fegyverrel jár s ahelyett, hogy pofozkodnának, szurnak vagy lönek.

Nyegus aztán elmondta, hogy nem célzott, amikor az igazságügyminiszterre lőtt, hanem csak dühében sütötte el a fegyvert. Holnap tanúkihallgatásokra kerül a sor, kihallgatják *Stürgkl* miniszterelnököt és *Hochenburgot* is.

AZ ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— — — — — 151

Az állami tisztviselők segítése.

(Pótlék a családtalan hivatalnokoknak. — Izgalom a vidéken.)

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Arad, november 29.

Az állami alkalmazottak kétszáz tagu küldöttsége — mint *Budapestről* jelentik, — tisztelgett a Házban Kovácsi Kálmán vezetésével Székely igazságügyminiszter előtt. Kovácsi Kálmán arra kérte a minisztert, hogy a családi pótlék érintetlenül hagyásával a nőtlen tisztviselőknél is juttassanak drágasági pótlékot. Székely válaszában kifejtette, hogy a kormány amennyire teheti, segítségben fogja részesíteni az állami alkalmazottakat és mindent elkövet, hogy támogassa a tisztikart. Tudomása szerint nemcsak a nős, hanem a nőtlen tisztviselők is kapnak családi pótlékot. Az állami költségvetés 40 millió pluszt tüntet fel a jövő évre és a kormány e feleslegből 36 milliót fordít a tisztviselők segélyezésére. A küldöttség megnyugvással vette tudomásul a miniszter válaszát.

A pénzügyminiszter családi pótlék terveze különben elég nagy visszhangot kelt ország-szerte és állásfoglalásra hívja föl a tisztviselőket.

Az Állami Tisztviselők Temesvári Egyesületének igazgató-választmánya Kovács Géza dr. posta és távirtdatanácsos elnöklete alatt a törvényszéki kis tárgyalóteremben ülést tartott, amelyen a fogyasztási szövetkezettel és a drágasági pótlékról szárnyra kelt hírekkel foglalkoztak.

Jelen voltak: Kovács Géza posta és távirtdatanácsos elnöklete alatt: Gerdánovits Sándor királyi ítélőtáblai bíró, Mencer Mór nyugalmazott pénzügyi tanácsos, Jörg Endre királyi ügyész, Hermann Béla és Sárga József törvényszéki bírák, Baán Lajos főügyész irodavezető, Darnay János járásbíró, Létay László adóügyi tanácsnok, Kovács Gyula dr. tanár, Komar Rezső dr., Rónay Lajos, Tihanyi György pénzügyi segédtitkár, Eckert Sándor dr. törvényszéki jegyző, Banner Benedek tanár, Pólya Antal dr. pénzügyi fogalmazó stb.

Az igazgató-választmány állást foglalt a drágasági pótléknak félhivatalos formában közölt rendezése ellen és ezirányú tiltakozását az országos egyesülettel táviratilag tudatta. A választmány ezután elhatározta, hogy a helyettes tanárok jogviszonyainak rendezése és óvónők anyagi helyzetének szanálása ügyében mozgalmat indít. A választmány ezután egyhangulag elfogadta a titkárság ama előterjesztett indítványát, hogy a kör a tanítószáz országos mozgalmához csatlakozva, a tanítók és tanítónőknek fizetési és lakbérrosztályokba való sorozását méltányossági, gazdasági, megélhetési és társadalmi szempontokból szükségesnek tartja és az ezirányú mozgalmat támogatja és egyúttal az összes tisztviselőket hasonló állásfoglalásra felkéri.

Székesfehérvárról jelentik: Rendkívüli közgyűlésen foglalkozott tegnap a Székesfehérvári Tisztviselők Köre a drágasági pótlék tervezettel. Napokkal előbb meghívót kórttek a tisztviselők közt, s a meghívó azt hangoztatta, hogy nem fognak a megszokott engedelmességgel fejet hajtani a tisztviselők a sérelmes rendelkezés előtt, amely a tisztviselői kedélyeket a legnagyobb mértékben fölzigatta. — Kelemen Béla dr. állami főreáliskolai igazgató, a kör elnöke, megnyitó szavaiban éles hangon kikelt az ismeretlen eredetű meghívó ellen. Koczor Sándor dr. pénzügyi tanácsos

erre kijelentette, hogy a meghívót ő írta a pénzügyi tisztviselők nevében és elvállalja érte a felelősséget. — A közgyűlésen elhatározták, hogy a kör elszakad a központtól, amely a vidéki tisztviselők érdekeivel nem törődik. Megalakítják a tisztviselők fogyasztási szövetkezetét, s hasonló akcióra szólítják az összes vidéki tisztviselő köröket. A közgyűlésen szokatlanul erősen megnyilatkozott a tisztviselők elkeseredése.

Aktuális emberek.

Szóllósi István kitüntetése.

A hivatalos lap, a Budapesti Közlöny közli a következő királyi kéziratot:

„Vallás és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére Szóllósi István aradi állami tanítóképző-intézeti tanárnak az elemi iskolai tanítóképző-intézeti igazgatói címet adományozom. Kelt Bocsban, 1911. november 1-én Ferencz József s. k. Zichy János gróf s. k.”

Érdemes embernek jutott az igazgatói cím alakjában való királyi kitüntetés, amely ez idő szerint kevés pedagógusnak van birtokában. Szóllósi István nemcsak mint a legkiválóbb tanárok egyike, hanem mint az ifjúság okos-szavu oktatója érdemli meg a legfelsőbb helyről jövő elismerést, hanem azért is részolgált a trónról leugrázó eme ritka kegyre, mert benne a nemes kultúrtörökvések tiszteletreméltó előharcosát látja mindenki.

Hogy a nagy gazdasági tülekedés és az anyagi javakért folyó bámulatraméltó versengés közepette Arad intelligens közönségéből teljesen nem pusztult ki az irodalomnak, az operett-nívón fölülemelkedő irodalomnak némi szeretete, — az a napilapokon kívül, nagyrészt Szóllósi Istvánnak és a vele egy célért, nagy szeretettel és igazi komoly becsüvággyal dolgozó aradi kultúrtenyezőknek köszönhető.

Bocsássá meg nekünk a közönség, hogy Szóllósi István kitüntetésének alkalmából ne palástoljuk el azt a kétszeres örömet, amely előtt belőlünk valahányszor az ujságírás robotosainak sorából ér valakit megérdemelt elismerés, vagy ha jelentős sikerhez jut a közlünk való. Mert hiszen Szóllósi István a szerkesztőségek kopott asztala mellől indult el arra az utra, amelyen ime derakas munkájában a királyi elismerés int feléje biztatón.

Az új igazgató nevéhez jelentős irodalmi események fűződnek ebben a városban. Az ő és társai szívós kitartása tette lehetővé, hogy a Kölcsey-egyesület tereferés zsurjaiból komoly kulturdátumok lettek. Emlékezhetünk rá, hogy még nem régen is nem nagy értékű szavaltokat dilettáns zeneprobálkozások váltották föl a Kölcsey-zsurokon. A komoly irodalmat csak csempész-áru gyanánt kapta a hallgató. Amikor azonban Szóllósiék eléggé megműveltek, jól megmunkáltak látták a talajt arra, hogy a könnyed szárnypróbálkozásokat a tudomány és művészet nagyértékű művelőivel helyettesítsék, kész örömmel hozták meg arra az anyagi áldozatokat is. A Kölcsey-zsurok étlapján ettől fogva az operett-irodalom csak mint esemege kerül a közönség elé.

Ha egyéb érdeme nem volna Szóllósi Istvánnak, csak az, hogy tiszteletreméltó ambícióval és férfias akaraterővel megszerettetni igyekezett az aradi közönséggel a nemes tendenciájú szépirodalmat és a társadalmi tudományokat, már akkor is megérdemelné a legfelsőbb helyről jövő kitüntetést. (b.)

Verekedés

az osztrák képviselőházban.

(Saját tudósítónk telefonjelentése)

Bécs, november 29.

A Reichsrathban izgalmas és botrányos jelenetek játszódtak le a mai ülésen. Hochenburger igazságügyminiszter a csehországi bírói kinevezésekről beszélt és kijelentette, hogy a nemzetiségi bírák kinevezését különösen a németek követelték.

Körner közbekiabál:

— Nincs német Csehország!

Óriási zaj keletkezett erre a baloldalon. A cseh radikálisok a miniszter felé tolongtak. A minisztert az inzultusoktól csak az osztrák képviselők védtek meg. A felfordulás e perctől fogva állandó volt, a zaj és tumultus egyre nőtt. A miniszter beszédéből egy szót sem lehetett érteni. Rózer egy szirénsipot fújt, mikor az igazságügyminiszter beszédét folytatni akarta. A miniszteri pad körül tumultusok keletkeztek és fenyegető öklök emelkedtek a levegőbe. Két órakor záródott be ez az izgalmas ülés.

Ujabbán ezt jelentik a botrányról:

Schweick és Albrecht képviselők között éles szóváltás támadt. Eközben a cseh radikálisok újból az igazságügyminiszter helye felé nyomultak. Itten Brunner képviselőt hátulról felfogták. Brunner elesett, de rögtön felemelkedett és egy cseh képviselőt megfogott a nyakánál.

Általános verekedés fenyegetett, de ez csak néhány box ütésre és pofonra szorítkozott.

Az elnök az ülést felfüggesztette. Szünet közben az igazságügyminiszter benmaradt a teremben, hogy szavait kimagyarázza. Az ülést aztán nyugodtan befejezték, azonban a mára hirdetett kiegyezési tárgyalás a németek és csehek között elmaradt.

MULATSÁGOK.

(=) Adományok a baba-tombolára. Az aradi polgári jótékony négyzet vasárnapi baba tombolájára újabbán a következő adományok érkeztek: Tomka Gyuláné 8 drb. francia baba és egy alvó baba, dr. Prohászka Lászlóné 6 drb. különféle kis baba, Ulrich Ilona 1 kék és 1 rózsaszínruhás baba, Szokolozay Lajosné 4 szép kis baba, 1 nagy fehér ruhás baba, Mikolay Lajosné 7 különféle szép baba, Vertán Lukácsné 3 szép baba, Halmay Mariska 6 igen szép baba, Pucher Jenőné 1 nagy szép baba, Dr. Issekutz Lászlóné 1 pólyás és 3 szép nagy baba, Vásárhelyi Lászlóné 1 kék ruhás baba, Vásárhelyi Lili 2 szép nagy baba, Timáry Aranka egy nagyon szép nagy baba, Stark Adolfné 1 kis baba fürdőkádban, 9 drb. celluloid baba, Velsov Gézáné 1 celluloid és 2 öltöztetett baba, Nachtnébel Ödönne 2 bábé és 1 matrós fiú, ifj. Szalay Károlyné 2 francia baba, Bogdán Virgíli 7 darab igen szép baba, Szalay Antalné 1 rózsaszínű bábé ruhás baba, Szalay Ilonka 1 bohóc és 1 János vitéz baba, Fischer Simon és neje 1 bohóc, 1 páztor leányka juhokkal és 1 nagy kék ruhás baba, Jezsmák Ágostonné 1 piros ruhás, 2 rózsaszín ruhás, 1 alvó, 1 francia, 1 batist ruhás baba, N. N. 12 drb. Mikulás, 1 Téliapó, X. Y. Karácsonyi díszek. Reicher Pepe 6 szép kis baba, özv. Petrovitsné Kiurszky Marosa 3 szép bábé, Zimmermann Ignác 1 Mikulás, 1 iskolás fiú, 1 spanyol táncos, 1 szép nagy baba, Verzar Ilonka 1 magyar fiú, 1 téli ruhás fiú, Kristyórv Jánosné 7 különféle szép baba, özv. Hudetz Ferencné 5 szép gumi baba, Vojtek Ilonka 1 kék és 1 fehér ruhás szép baba, Babákat öltöztettek Hubert Ilonka, Jánossy Irén, Klein Elly, Lengyel Boris, Persa Erzsébet, Almássy Róza, Fábrián Gizella. Egy felöltöztetett babát ajándékozott Brandeis Adél, mely nagylelkű adományokért ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja az egyesület nevében özv. Purgly Lajosné, fővédasszony.

Forrongás az Irgalmas-rendben.

(Beszélnek, akik kiléptek.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, november 29.

A lapok megemlékeztek már az Irgalmas-rendben történt reformokról, amelyek szigorúsága miatt nagy az elégedetlenség a tagok között. Thurócy Kálmán rendfőnök hiába ígérte, hogy Rómában megakadályozza a hallatlanul szigorú rendszabályok életbeléptetését, mégis be kellett hozni a drákói reformot. Emiatt már ketten: Szédlák Ödön dr. és Poós Antal dr. orvos rendtagok ott is hagyták az Irgalmasokat és önállóan próbálnak boldogulni az életben.

A két orvos most a következőket mondta az Irgalmasok irgalmatlan szenvedéseiről:

— A rendi reformáció története ez. A modernebb fiatalság mozgolódására Thurócy rendfőnök eljárt Rómában és hazatérte után mindig megnyugtatta a békétlenkedőket, hogy szó sincs reformációról, ellenben a fogadalom letéves jogát megkapjuk és így békén élhetünk a szerzetben. Bennünket azonban nagy csalódás ért, mikor a szent kongregáció által rántukmált tizenkét pontot elének adták. Akkor rögtön kijelentettük, hogy a pontokat sérelmeseknek, betarthatatlannak, a rend működését megbénítóknak találjuk. És miután a tizenkét pont közül az utolsó meghagyja, hogy aki pedig nem fogadná el, az kifogásait föliratban a szent officium elé terjesztheti, mi ezt megtettük.

— Én — mondja Poós és elővesz egy fogalmazványt és szép, istenes hangon olvasni kezdte — a következőket irtam:

— Szentséges atyám... én érett megfontolással, szabad lelkiismerettel arra kérem kegyességedet, hogy csak úgy fogadhatom el a szigorított rendszabályokat, ha megengedik, — a tizenkét ponttal szemben, — hogy orvosi kötelességemet az állami törvényeknek megfelelőleg teljesíthetem; ha szegény szőlőmet és hugomat segíyezhetem és ha a fogadalmat letéhetem.

— A pápai válasz nemsokára megérkezett. Felszólítottak, hogy írjuk alá a tizenkét pontot és vagy lépünk ki, vagy pedig azonnal jelentjük be a kilépésünket.

— Mi az utóbbit választottuk, mert az új rendszabályokat lelkiismeretünk szerint nem fogadhattuk el. Képzeld el, kérem, orvos létemre, éjjel nem szabad kilépnem a rendből, nem, akkor sem, ha halálos beteghez hívnak. Már pedig engem az orvosi eskü is köt. Itt van például a kommunitás. Elképzelhetetlen és megoldhatatlan valami, főképpen intelligensebb ember számára. Folytonos együttélést ír elő. Azután arra kötelez, hogy minden fillért be kell szolgáltatni. És ha az embernek családja, nyomorgó családja van?

— Az igazság az, hogy az Irgalmas-rend tagjai igen el vannak keseredve. Thurócy kitűnő ember, nagystilusu ember, de a cselekvésében gyöngé, energiája hamar elfogy. Sajnos, Rómában nemhogy sikereket ért volna, de roppant megjuhászodva tért haza. Nem hozott ő semmit, csak bilincseket, amik kötik az akaratot. Ezzel szemben az igazság az, hogy a fogadalom letévesi jog még maig sincs meg. Éppen azért az is csak óhaj, nem egyéb, amit állítólag Thurócy vivott ki, hogy a tizenkét pontba bekerült ez a kívánatos megszorítás: *Rendfőnök csak magyar állampolgár lehet, aki Magyarországon tett fogadalmat.*

— Semmi, semmi, ami vivmánylak volna nevezhető. És ezt nemesak mi mondjuk, mi ketten, akik tizenhét évi szolgálat után levontuk a konzekvenciát, hanem az a csomó fiatalabb testvér, akiket elzár a világtól az Irgalmasok vaskapuja.

Egy polgármester vitája a feminista vezérhölgygyel.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Marosvásárhely, november 29.

A székelyföldi nagyvárosban, Marosvásárhelyen, megjelent egy ismertnevű feminista agitátor, és a városháza közgyűlési termében a székely nagyváros rendkívül nagyszámu intelligens közönsége előtt csábító propagandát csinált a feminizmusnak. Bedy-Schwimmer Róza igyekezett a nőmozgalom termékeny magvait szét szórni a székelyföldi közönség közé. Hogy a siker ne legyen veszedelmes, hogy a marosvásárhelyi társadalomban férfi és nő között soha meg nem szűnő meghasonlás ne törjön ki, maga az agilis polgármester, Bernády György vállalkozott a férfiuralom örökjogu voltának kifejezésére.

A polgármester és a feminista agitátor között a városháza közgyűlési termében így indult meg egy szerény és színes vita, amely a nőmozgalom nagy kérdését ugyan nem döntötte el, de erről beszél most az egész város, az utcán, kávéházakban, szalonokban tovább fűzik a vitát.

A női kérdések, ez volt a címe az előadásnak. A nőnek ma ugyiszólva egyetlen keresete és foglalkozása a férjhezmenés, erre tanítják és képezik ki kicsi korától kezdve, — mondotta B. Schwimmer Róza — s e házasságban is különbséget tesznek a női és férfi erkölcs között. A feminizmus e különbség megszüntetésén fáradozik, de nem a szabad szerelem, hanem az egyenlő mértékkel mért emberi erkölcs, a szabad választáson nyugvó házasság jegyében. A nők előtt való egyetemes pálya megnyitását és a nők politikai jogainak megadását sürgette.

A beszéd befejezése után Bernády György dr. polgármester emelkedett nagy érdeklődés között szólásra, aki az egész előadás alatt szorgalmasan jegyzett s hosszas, beható és nagyérdekű vitát kezdett az előadóval. A polgármester, noha a nők műveltségének és képzésének szükségességét ő is vallja s amint azt a női felsőkereskedelmi iskola felállítása is bizonyítja, — gyakorolja is. Szerinte sem meríti ki a jótékony nőegyletekben való részvétel a nők tehetségének szükséges terét, de a politikai jogok megadásának teljesen ellene van. A nők indirekt befolyása a közéleti dolgokra ma is számottevő, de a nőkérdés megoldását egyelőre kulturális folyamatnak kell tartanunk, melynek tökéletesedése aztán valamikor a nők közéleti tevékenységén is tágíthat. De ha a házasságban a monogámiát meg akarjuk tartani, a férfi vezetésre mindig szükség lesz.

A polgármester megéljenzett felszólalása során igen érdekes vita keletkezett. B. Schwimmer Róza sietett válaszolni, mihelyt szóhoz jutott.

Elpanaszolta, hogy pl. a szakács és kertészeti iskolába se vesznek fel nőket s ezt a polgármester azzal helyeselte: jól van ez így, mert mi történik akkor, ha egy kertészetben éppen a főtermés idejében anya léssen a kertésznő?

— Mi történik — e kérdéssel fejezte be replikáját B. Schwimmer Róza — akkor, ha a termés főszekonyában katonának viszik a kertészt?

Sokáig, majdnem három óra hosszat tartott a hosszas disputa. Pedig a polgármesteren kívül más felszólaló nem is volt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A megmetozott bárónő. Nagybecskerekéről jelentik: A törvényszék vádtanácsa délben kihirdette özv. Rajasich Györgyné, született Csávossy Adrienne bűnügyében a határozatot. A vádtanács helybenhagyta Rajasich bárónő ellen elrendelt személymetozást és házkutatást. A vádtanács határozata folytán a lefoglalt 131.000 korona bírói letétben marad.

§ Zugbankárok pöre — mint Budapestről jelentik — ma szünetel. Tegnap befejezték a bizonyítást és a főtárgyalás, mely nyolc napon át folyt, óriási anyagot halmozott össze. Ezért Baloghy elnök a vád és védelemnek időt akart adni, hogy az anyagot tanulmányozza s így terjesszék elő a perbeszédüket. A kir. ügyész végindítványára valószínűleg már a holnap napon kerül sor.

§ A fölszakított sinek. Vojka György 29 éves kavnai legény Wolfner S. budapesti fanagykereskedő zarándnádasi telepén volt alkalmazva. Az izgága legény egy alkalommal összeveszett; a fáteléhez tartozó iparvasut mozdonyvezetőjével s emiatt a cég elbocsátotta szolgálatából. Vojka elhatározta, hogy a mozdonyvezetőt bosszút áll s ezért Biris Demeter és Buska Szimeon nevű suhancokkal társulva merényletet akart a mozdonyvezető ellen elkövetni. Mult év február 25-én hárman felfeszítették Zarándnádás és Feltót között az iparvasut sineit, miután tudták, hogy a mozdonyvezető okvetlenül végig megy az iparvasuttal aznap a pályán. Szerencsére a merénylet nem sikerült, mert a mozdonyvezető még idejekorán észrevette, hogy a sinek fel vannak feszítve s megállította a vonatot. Az aradi kir. törvényszék közveszélyes cselekmény elkövetése miatt Vojkát 7 havi, Birist 6 havi börtönre és Buskát egy havi fogházra ítélte. Az ügyész felebbezése folytán az ügy a nagyvárad tábla elé került, mely az elsőbíróóság ítéletét helybenhagyta.

§ Pánzi vagy szerelmet! Néhány héttel ezelőtt történt Debrecenben, hogy a Degenfeldtéri piacon Borbély Elek lakatossegéd revolverrel rálőtt egykori ideáljára, Bacsó Pálnéra. Borbély arra akarta kényszeríteni Bacsonét, hogy hagyja el a férjét s menjen hozzá feleségül. Az asszony erre nem volt hajlandó.

— Hát akkor adj ötven koronát kölcsön, — mondta a szerelmes legény — hogy elutazzassam.

Az asszony ezt a kérését is megtagadta, mire Borbély revolverével rálőtt az asszonyra, aki hetekig feküdt betegen. Tegnap tárgyalta a debreceni esküdtbíróóság ezt az ügyet s a merénylet szerelmest öt hónapi fogházra ítélte.

§ Elítélt gyilkos. Mócz Maxim évestoki lakost az aradi kir. törvényszék, mint esküdtbíróóság 7 évi börtönre ítélte, mert az ez év március 19 én Paraván Joachim nevű társát korcsmai verekezés közben megölte. Az elítélt ügyvédje az ítélet ellen a büntetőperrendtartás 385. §-ának 3. pontja alapján nyújtott be. A kir. Kuria e héten foglalkozott az ügygyel s a semmisségi panaszt visszautasította.

§ A kalauz gondatlansága. Budapestről jelentik: Gaál András, volt országgyűlési képviselő 1909 június 6-án. az esti órákban villámos kocsin utazott. A Baros-téren, a Thökölyut felől való keresztezésnél, egy más irányból jövő kocsi nekiment annak a kocsinak, amelynek hátulsó perronján Gaál állott és az összeütközésnek az lett a következménye, hogy Gaál kilódult a kővezetere. Följelenést tett az ügyességen közveszedelmes cselekmény okozása miatt és a több mint két év óta huzódó nyomozás és vizsgálat során a bíróság megállapította, hogy a kocsi összeütközését K. Lantos István kalauz okozta, aki a szabályrendeletben előírt távolságot nem tartotta be. A bíróság a gondatlan kalauzt vád alá helyezte és a budapesti büntetőtörvényszék ma négy heti fogházra ítélte, a büntetést azonban a novella értelmében főbüntetésztette.

a sofförnek, hogy minden nagyobb állomásról sürgönyözzön. Csakugyan este 7 óra felé egy távirat érkezett Veszprémből, hogy az utasok már odaérkeztek és onnan Grácba veszik utjokat.

A rendőrség sürgönyözött Grácba és éjjel előtt az a hír érkezett meg, hogy ott mind a négyüket letartóztatták.

A harmadik, a gyanúsított Szekendi este megjelent a rendőrségen és kijelentette, hogy neki semmi köze sincs az ügyhöz.

HIREK.

Az elkobzott román jelvények

— A borossebesi főszolgabíró nyilatkozata. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 29.

Megirtuk már ma, hogy a honetűi románok vasárnapi táncmulatságát esendőri közbelépés zavarta meg és a esendőrök román nemzetiszínű kokárdákat koboztak el a bálon. A nemzetiségi ellentétet fölbolygató incidens részleteiről ma a következőket tudtuk meg:

A honetűi vendéglő nagytermében volt a táncmulatság, amely körülbelül 11 óráig zavartalanul tartott. Ekkor egy román tanító és több iparos a román nemzeti táncot kezdte járni a terem közepén. A táncolók a tánc stilszerűségét azzal is emelni akarták, hogy román nemzeti színű övet, kokárdát, szalagot tettek föl. A táncmulatságon jelenlevő Nigreis borossebesi főszolgabírósi tisztviselő, aki a hatóságot képviselte, ebben a táncban és jelvényfeltűzésben tüntető szándékot látott és a tánc befejezésekor beszóllította a terembe Eszenyi esendőrmestert és elkoboztatta a román színű jelvényeket. Bolyos borossebesi főszolgabíró a honetűi esetről különben így nyilatkozott az Aradi Közlöny munkatársának:

— Nem tudok olyan belügyminiszteri rendeletről, amely csak a tüntető szándékkal viselt idegen nemzeti jelvények hordását tiltaná. Nézetem szerint egyáltalán tilos például a román színek viselése. Egyébként Honetűn még a tüntető szándék is megvolt, mert a táncot kokárdák nélkül is megtarthatták volna és a feltűzött kokárdák olyanok voltak, aminket politikai tüntetéseknek használnak. Általában sok provokálásnak vagyunk kitéve a románok részéről és az ilyen provokálást nem vagyunk hajlandók eltűrni, hanem a hangos tiltakozástól és fenyegetéstől meg nem ijedve megtesszük kötelességünket a magyar nemzet és állami egység védelmében.

— A papok a német császár ellen. Bécsből jelentik: Az evangélikus papság egy része elégedetlen a német császárral és ennek hangosan is kifejezést ad. Rossz néven veszik az uralkodótól, hogy évek óta épen a nemzeti bűjnapot választja ki hangoz mulatságai idejéül. — A német császár ugyanis pénteken utazott el Donau Eschingenbe, Fürstenberg herceghez vadászatra, már pedig szombat a porosz egyház szerint bűjnap, no meg Fürstenberg herceg — katolikus. Egy magasrangú pap így nyilatkozott: „Nincsenek az udvarnál férfiak? Nincs senkinek annyi bátorsága, hogy ő Felségét teljes tisztelettel megkérje, ne épen ezt a komoly napot válassza minden esztendőben vadászkirándulásaira!”

— Az olasz-török háború pusztításai. Konstantinápolyból táviratozzák: Ezibatóból november 28-ról hivatalosan jelentik: Tegnep rendkívül heves tűzéségi harc folyt, amelyben az olasz hajók ágyúi is részt vettek s e miatt kénytelenek voltunk három erődöt föladni és hadállásainkat hátrább tenni. Veszteségünk két-

százhatvan sebesült és nyolevan halott. Ellenben Ainzára mellett visszavertük az olaszokat, akik ötszáz halottat és sebesültet vesztek. Csapataink egy része Dsethie és Dsuma bazar mellett van és erősítéseket vár. Garagariszt is sikeresen megtámadtuk s az olaszoktól, akik hatvan embert vesztek, három golyószórót és hadiszert vettünk el.

— Halálozás a mulatságok rovatában. Sajnálatos véletlen következtében Bosnyák Imre aradmegyei tekintélyes földbirtokos és törvényhatósági bizottsági tag halálának híre lapunk mai számában a *Mulatságok* cím alá került. A kínos tévedés, amelyhez hasonlatos talán az Aradi Közlöny huszonhétéves főállása alatt sem fordult elő, a lap technikai előállításánál történt, amidőn a hajnali munka lázas sietségében a rendes napi hírek közül kiemelt halálozási hírt a *Gyászrovat* cím helyett az elővasatlanul fölkapott *Mulatságok* cím alá tördelték. A helyrehozhatatlan tévedésért, amely a mélyen sujtott gyászoló családnak sem okozott kellemetlenebb perceket, mint nekünk, az Aradi Közlöny szerkesztősége igaz sajnálkozását fejezi ki.

— Weinmann Fülöp dr. temetése. A budapesti lapok jelentették, hogy Weinmann Fülöp dr. királyi közjegyző, a pesti izraelita hitközség elnöke meghalt. A temetés holnap délelőtt tizenegy órakor lesz az Andrássy-ut 9. számú házból, ahonnan a kerepesi-uti izraelita temetőbe kísérik a halottat. A gyászszertartáson Kohn Sámuel dr. főrabbi a halottasháznál, Fischer Gyula dr. a dohány utcai templomnál, ahol a gyászmenet meg fog állni, a temetőben pedig Hevesi Simon dr. mondanak gyászbeszédet. Lazarus tanár főkantor és a hitközség énekkara a gyászszertartás énekrészét látják el. A temetőben Adler Illés dr. rabbi búcsuimát mond. A hitközségi tisztviselők nevében Weiszbürg Gyula dr. főtitkár mond leszédet.

— Halálos zuhanás a repülőgépről. Bécsből jelentik: A wiener-neustadti repülőtéren ma egy aeroplánon felszállott Mittner főhadnagy Nosca trieszti olasz aviatikussal. A leszállás alkalmával Nosca tizenöt méter magasságban kiesett a gépből és a földre zuhant. A szerencsétlen ember szörnyet halt.

— Frank Libórius és a haragos főherceg. Egy tiszt-társaságban a dróttalan táviró szerepéről volt szó és erről beszélve, az egyik vezérkari százados telemítette, hogy ezeket a táviratokat nagyon könnyen el lehet fogni.

— Mert mi döntötte el az utolsó nyári hadgyakorlatot? — szölt a többi között a tiszt. — Az északi hadtest, illetőleg Frigyes főherceg összes rendelkezéseit drótnélküli távirókkal adta le. A déli hadtest, illetőleg Frank Libórius altábornagy a táviratokat mind elfogta. A siffrirozott írást három napig silabizáltuk, végre nagynehezen megtaláltuk kulcsát és egy óra alatt kiment minden parancs, amely teljesen meghiusította az északi hadsereg mozdulatait. Ugyiszólván bekerítették. Ezért utazott el a boszus Frigyes főherceg még a hadgyakorlat befejezése előtt.

— Elmebajos asszony a vonat alatt. Dirner Mihály nagybecskereki járási állatorvos felesége a napokban-elmebeteg állapotban eltűnt hazuról. Mindentelé kerestette a szerencsétlen asszonyt, de hiába, nem tudott nyomára jutni. Tegnep délután végre megtalálták Dirnerné, de halva. A szerencsétlen asszony ugyanis beteg elméjével a környéken barangoit s így került Szárcsa és Szécsány között a vasuti sínekre. Az ott dolgozó munkások el is küldték a sinekről, de távolabb megint csak fölment. Eközben jött Szécsány felől Nagybecskerekre

a 6020. számú személyvonat. A késő délutáni sötétben a vonatvezető nem vette észre az asszonyt s így a vonat elgázolta. A vonat kerekéi a szerencsétlen asszonynak lemetszték a fejét. A vonat elhaladása után vették csak észre a szerencsétlenséget, amire az asszony holttestét a sinekről bevitték a szárcsai halottasházba. Ma délelőtt állapították meg azután, hogy az asszony Dirner Mihály járási állatorvos felesége, aki már huzamosabb idő óta elmebeteg volt. Férje Botoson volt hivatalos uton s itt értesítették felesége tragédiájáról. A 35 éves, eleterős asszonyt, akit férjén kívül két kis-korú gyermeke gyászol, holnap temetik el Szárcsán.

— Női szavazók az aradi zsidó-hitközségben. Országos érdekességű hír érkezik Nagykanizsáról. Az ottani zsidó-hitközség nő tagjai szavazati jogot nyertek a hitközségi választásoknál. Tegnep a hitközség közgyűlést tartott, amelyen az előjárásnak azt a javaslatát, hogy a hitközség önálló nő tagjai, valamint a hitközség tanítónői, akik adót nem is fizetnek, a hitközségi közgyűléseken a férfiakéval egyenlő szavazati jogot nyerjenek, — elfogadták. — Érdekes, hogy az aradi izraelita hitközség is ilyesfajta ujítást szándékszik a közel jövőben létrehozni. Most készült el ugyanis a hitközség új szabályrendelete, mely már szavazati jogot biztosít bizonyos esetekben a hitközség nőtagjainak is. Az új szabályrendelet 21. § a szerint a hitközség teljes kora férfi tagjai, kik legalább egy év óta minimálisan 12 korona kultuszadót fizetnek, választók és választhatók. De — amire még néhány év előtt senki sem mert volna gondolni — a nőknek is megadja a szabályrendelet a szavazati jogot ugyanezen feltételek mellett. Szóval azok a teljes kora nők, kik vagyonukat önállóan kezelik, vagy önálló jövedelemmel bírnak s ezután legalább egy év óta 12 korona kultuszadót fizetnek, a jövőben beleszólhatnak a hitközség ügyeibe — megbízottjuk útján. Ugyanis annyira még nem megy a szabályrendelet szabadelvűségben, hogy a nőket beengedje a közgyűlési terembe. A nők szavazati jogukat teljes hitelt érdemlő alakban kiállított meghatalmazással megbízott férfivalasztók útján fogják gyakorolni.

— Halálozás. Idősebb Feszler Károly aradi szőlőbirtokos tegnep 73 éves korában meghalt. Halálát fia Feszler Károly aradi borkereskedő és szőlőbirtokos gyászolja. Temetése ma délután ment végbe nagy részvét mellett.

Felsőpataki és balatonesehi Bosnyák Imre földbirtokos holttestét ma délután szállították el a Weitzer-utcai gyászházból a vasúthoz, hogy az elhunyt földbirtokost Holdmézesen helyezték örök nyugalomra. A végtisztességadásra rendkívül sokan jelentek meg a gyász háznál.

Weiszbürger Lipót ma délután Aradon 73 éves korában, házasságának 52. évében meghalt. Holnap, csütörtökön délután fél 3 órakor temetik, a Forrai-utca 6. számú gyászházból a zsidó temetőbe. Az elhunyt férfit előkelő nagy család gyászolja.

— Meggyilkolt cirkuszigazgató. Londonból jelentik: A nyolevannégy éves Sanger Lloyd György cirkuszigazgatót, tegnep London közelében lévő birtokán meggyilkolták. Egy Cooper nevű alkalmazottja éjnek idején baltával és borotvával behatolt Sanger hálószobájába és baltájával hatalmas ütést mért a cirkuszigazgató fejére, azután kimenekült a szobából. Amikor a gyilkos a konyhán keresztül akart menni, az igazgatónak egy Jackson nevű alkalmazottja föltartóztatta. Borzasztó viaskodás kezdődött kettőjük között, amely azzal végződött, hogy Cooper borotvájával veszedelmes

vágást tett Jackson nyakán, azután elmene-kült. Sanger sérülése következtében még az éjjel folyamán meghalt. Azt hiszik, hogy Cooper boszúból követte el a merényletet.

— A fiumei bankbukás. Fiuméből jelentik: Tudvalévő, a *Windspach* bankcég teljesen tönkrement. A bank bukásának okairól a cég egyik alkalmazottja elmondotta, hogy akik ismerték a bankház belső életét, régen tudták, hogy a bank válság előtt áll. A tisztviselők előtt ismeretes volt, hogy *Windspach* vagyontalan volt és csak a negyven év óta folyó-lemlett betétekből tartotta fenn családját, ezzel a pénzzel játszott a tőzsdén is. A mérleg tételeit nem a segédkönyvekből vették át, hanem általánosságban készítették el. Az utolsó mérleget augusztusban csinálták június 30-iki valutával, de ez sem készült pozitív adatok alapján. Akkor a mérleg egy millió korona passzívát és 140.000 korona aktívát tüntetett föl. Figyelmeztették a főnököt a rendezésre, hogy elkerülje a följelentést, mire megígérte, hogy érintkezésbe fog lépni Brünben élő cégvezető fiával, de fia nem adta meg a szükséges összeget. A cég egyezkedni akar, de alig van vagyona. Több fiumei pénzintézet van érdekelve a bukásban. A bankárt a lakásán több rendőr őrszi, mert az izgatott üzletfelek fenyegető magatartást tanusítanak.

— A királyné papucsa. El Nagyváradon egy öreg, összetöprödött ember, *Sebessy István*, akinek hajlékában 1868-ban megfordult néhai való *Erzsébet* királyné felséges férjével, a királylyal. Az öregur, aki közel jár a nyolcvanadik évéhez, akkorban kertész volt Budapesten és úgy jutott a nagy szerencséhez, hogy a hirtelen zivatarban a királyi pár és a kísérete kénytelen volt az ő viskójában menedéket keresni. Visszaemlékezve erre a felejthetetlen napra, instanciával járul a király elé és megkéri a felséget, hogy segítsen nyomorba jutott hű alattvalóján. Megírta nyomban, öreg betűkkel a folyamodványt, amelyben többek között ezt írja:

— Ez alkalommal midőn öfelségénél kegyelmes Anyánk a lóhátáról leszált s közben a lovagló papucska leest. Én felvettem mint kertész a sárból és amelyet kitisztítva átadtam aki akkoriban ismét kegyelmes Anyánkat a ló hátra felségittem. Ebből kifolyólag mondotta öfelsége kegyelmes Atyám hogy személyesen jelentkezsem bármikor. Mintán eddig még testi és lelki épességem megfelelő volt úgy a munkában is, de mivel most már 84-ik évemben járok és igen elgyengült munkaképtelen lévén odáig vagyok irányítva, hogy legkegyelmesebb Atyám elé járulva, némi kis segélyért esedezem.

A kérvény nem sokáig hevert a kabinet-irodában. Tegnap kapott értesítést *Sebessy bácsi*, hogy a folyamodványt a belügyminisztérium útján minden megjegyzés nélkül visszaküldték.

— Baleset a kulturpalota építkezésénél. Az aradi kulturpalota tornyának faváza ma délután 11 órakor összedült, mert az alapul szolgáló kereszt gerenda eltört a reá nehezedő nagy súly alatt. A favázas szerkezet három támasztó oszloppal volt megerősítve és *Pejo Rudolf* kőműves pallár az egyik oszlopot eltávolította, mert kőműves munkát akart végezteni és helyre volt szüksége, de másféle biztonsági intézkedéssel nem gondoskodott a szerkezet szilárdságáról. Ezzel szemben *Jamancs Demeter* ács tanuló és *Vác András* ács segéd, akik az eltört gerendán állva dolgoztak és a reájuk omló faoszlopok által jelentéktelen sérüléseket szenvedtek, azt vallották a helyszínen megjelent *Green Nándor* főkapitány előtt, hogy a pallár az elvett támasztópádlót egy má-

sik selejtes pádlóval pótolta és ez eltört, a gerenda elvesztette támasztékát, meghajolt, a reá nehezedő teher alatt szintén eltört. A munkásokat *Prohászka László dr. tb. főorvos* megvizsgálta, de sérüléseik oly minimálisak, hogy orvosi beavatkozásra nem volt szükség. A rendőrség felhívására *Herling Gyula* városi mérnök szakértői szemlét tart és véleményét holnap terjeszti be.

— Titkok a rablógyilkos körül. Megírtuk, hogy a temesvári rendőrség névtelen levelet kapott, melyben egy magát *Vidéki János* temesvári lakosnak nevező ember azt állítja, hogy *Balázs* ártatlan *Löwinger* meggyilkolásában, mert a zálogost a levél írója gyilkolta meg. A temesvári rendőrség, miután megállapította, hogy *Vidéki János* nevű lakója Temesvárnak nincs, a múlt éjszaka nagy razzitát tartott abban a hiszemben, hogy a névtelen levelet valami ismeretlen, nem temesvári csavargó írta. A razzia, dacára annak, hogy a rendőrség az összes mulatóhelyeket, gyanus rejtekeket s parkokat átkutatta, nem vezetett eredményre. Általános vélemény, hogy *Vidéki János* egyáltalán nem létezik s az egész levélügy otromba tréfa. Mindamellett *Ling Béla dr. Balázs* védője köteleességszerűen egy kérvényt adott be a rendőrkapitánysághoz, melyben kérte, hogy *Vidéki János* országos körözését rendeljék el s indítsanak nyomozást a névtelen levél adatai alapján. Kéri a védő, hogy hallgassák ki *Baloghy Vilmos* nagybecskereki vendéglőst, kinek korcsmájában e hó 27-én egy magát *Vidéki János*nak nevező parasztember tért be. Ezenkívül *Papp Béla* és *Papp Béláné* temesvári gyorsfényképezőket is kéri kihallgatni a védő. *Papp* és neje ugyanis elmondották a védőnek, hogy a gyilkosság napján betért hozzájuk két ember, kik közül az egyik hegedűtöket vitt az egyik kezében. Az egyikben az esküdtzéki tárgyaláson határozottan *Balásza* ismertek, míg arra, aki a hegedűtöket tartotta, ráillik az a személyleírás, melyet *Vidéki János*ról *Baloghy Vilmos* adott. — Temesváron most izgatottan várják a rendőri nyomozást, mely hivatva lesz eldönteni, hogy a névtelen levelek s az újabb tanúk vallomása mennyi igazat tartalmaz.

— A jegyző és a bíró ellensége. *Vetró János* földesúri gazdának régebbi időben valami összetűzése akadhatott a községi bíróval, aki valami perből kifolyólag elmarasztalta. A különben is hirtelen természetű embert elkeserítette a veszített per s azt hitte, hogy csak azért vesztette el a pert, mert a bíró ellensége. A hirtelen természetű gazda azt hitte, hogy a község házában mindenki összeesküdött ellene s ott mindenki halálos ellensége. El is határozta magában, hogy boszút áll a bírón és a jegyzőn. Később pedig nyíltan hirdette, hogy agyonlövi a bírót, a jegyzőt pedig, ha nem is lövi agyon, de legalább nyomorékká teszi. *Vizhányó István* községi bíró, aki ismerte a veszedelmes embert s tudta, hogy kitelik tőle az ilyesmi, fegyverrel szerelte föl magát s revolver nélkül nem is mert kimenni az utcára. Tartott attól, hogy *Vetró*, a mindenre elszánt ember az utcán találja megtámadni. Tegnap aztán *Vetró* beakarta váltani fenyegetését. Két revolvért is vett magához, töltényekkel is dusan ellátta magát s rohant a község házára. Amint a község háza közelébe ért, ordítani kezdett, hogy kivégzi a jegyzőt és a bírót.

— Megfürdök a bíró vérében.

A község házában levő emberek rárohantak a dühöngőre és lefegyverezték. Csak nagynehezen bírták megfékezni a dühében toporzékoló embert. Előhívták a csendőröket, akik megmozdították a dühöngőt. Két töltött revolvért és számos töltényt találtak zsebeiben. A csendőrök

letartóztatták. Kihallgatásakor nem tagadta a merényletet s azt mondta, hogy boszút akart állni a bírón és a jegyzőn s ha kiszabadul, addig nem nyugszik, míg valamelyiket nyomorékká nem teszi.

— Föl a szent háborúra! *Resicabányai* tudósítónk írja: *Resicabányán* az utóbbi években nagyon sok mohamedán telepedett le, melyek nagyrészt *Macedóniából*, *Albániából* s *Törökországból* szakadtak ide s cukorka és bőzselárusítással foglalkoztak. Ezek a békés, csendes emberek az utóbbi időben, mióta az olasz török háborúról tudomást szereztek, megváltoztak. Csoportosan ke-restek fel a községi jegyzői hivatalt, előmutatták irataikat s megköszönve a községnek irántuk eddig tanusított jóindulatát, kérték azoknak lebélyegzését, mert ők haza mennek, ők ugyanis azt hallották, hogy kitört a szent háború s ők abban ki akarnak venni a részüket, nem akarnak tétlenül nézni, hogy a talján az izlámon győzedelmeskedjék. Szemükben a fanatizmus lánya égett s boldogan hagyták el *Resicabányát*, ahol pedig anyagi boldogulásukat találják meg. Nincs már most *Resicán* egy mohamedán utcai árus sem, mind elment.

— Hitvesgyilkosságok. A debreceni ügyészséghez jelentés érkezett *Hajdunánásról*, hogy ott *Magyar Imre* vagyonos gazdálkodó tegnap véres családi drámát rögtönzött. *Magyar Imre* az utóbbi időben ivásnak adta magát és felesége sirva nézte, miként pusztul a családi vagyon napról napra. Ezért többször megpirongatta férjét s így akarta eltéríteni a részeskedéstől. Az egykor józan életet élő gazda már annyira a szesz rabja volt, hogy sem a kérő szónak, sem a szidásnak nem engedett. Tegnap részegen jött haza s amikor felesége ezért korholta, lekapta a falról fegyvert és feleségére célozva, ezt kiabálta:

— Meghalsz, kutya!

— Nem félek! Ide löjje! — felelte az asszony és kigombolta ruháját.

A következő pillanatban eldőrdült a fegyver. *Magyarné* véresen esett össze. Beszállították a debreceni kórházba, ahol haldoklik. A gyilkos férjet letartóztatták.

Munkácsról táviratozzák: *Beregfogarason* véres tette ragadtatta magát egy jómódu gazda féltékenységből. Lakodalom volt a faluban, ahol *Tokár Simon* is megjelent fiatal feleségével. Mulatság alatt a fiatal asszony is táncolni kezdett, ami sehogy sem tetszett a fiatal férjnek, majd mikor sugdolózat is hallott és azt hitte, hogy feleségéről beszélnek, odaugrott a fiatal asszonyhoz és későt úgy szurta felesége láb-szárába, hogy a szerencsétlen asszony elvérzett. A gyilkos férjet letartóztatták és a beregszászi ügyészség fogházába szállították.

— Egy ipartelep pusztulása. Rettegetes tűzvész pusztított tegnap éjjel a beéli járáshez tartozó *Bottfej* községben. A *Ländler* talpfaszállító cég fűrészmalma gyuladt ki és kelő mentőeszközök hiányában porig égett. *Ländler Ignác* és fia fakeskedő cégnek tizenkét év óta van telepe és fűrészmalma *Bottfej* községben. A cég utóbbi időben nagymennyiségű talpfaszállításra kötött szerződést az államvasutakkal. A fát a bottfeji telepen dolgozták fel. Most közel 80 ezer darab talpfát állott szállításra készen. A telepen éjjelre csak egy őr marad. A tisztviselők és a munkások a faluban laknak. Tegnap éjjel két óra tájban az őr arra ébredt, hogy a nagykiterjedésű telep nyugati széle lángban áll. Azonnal a község felé indult segítségért. A községben már akkor észrevették a hatalmas lánggal égő tüzet. Néhány tisztviselő és egy pár munkás kivenszolta a község primitív fecskendőjét, a tüzet azonban

lokalizálni nem lehetett. Rövid idő múlva a fűrészmalom telepe is kigyuladt és reggelre az egész telep, a teljes berendezés elpusztult. A telep biztosítva volt és így a kár, mely közel 220 ezer korona megtérül.

— **Elárverezett orfeum.** Érdekes árverés volt ma délelőtt a budapesti törvényszék árverési termében. A szerezsen utcai *Friedmann-Orfeum* került újra, amelyet a Wertheimer Orfeum részvénytársaság nevében Galléri Miklós dr. ügyvéd vásárolt meg 420.000 koronáért. Az új részvénytársaság február elsején vonul be a mulatóba. A részvénytársaság természetesen szintén orfeumot csinál a márványpalotában.

— **Elpusztult malom.** Makóról jelentik: Az éjjel kigyuladt és leégett Apátfalván Jung Antal motorberendezésű malma. A tűz még este keletkezhetett és az éjjeli órákban tört ki. A tűzoltóság nagy erőfeszítéssel igyekezett a tüzet lokalizálni. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. Elpusztult a malompépület teljes berendezésével, nagymennyiségű felhalmozott gabona és lisztkészlet. A kár több mint 50.000 korona. A malom biztosítva volt.

— **Bűvészeti előadás.** Alapy Bey, az Aradon ismert világhírű bűvész és spiritiszta december 6-án a Központi szállóban leányával, Ilussal spiritisztikai előadást tart gazdag műsorral.

— **Elgázolás.** Ma este nyolc óra után egy két fogatú parasztszekér elgázolta Kerezei Jánosné 65 esztendőse vasalónőt, a Kápolna- és Választó-utca keresztezésénél. A kocsis látva a veszedelmet, a lovai közé csapott és elmenekült. Elmenekülhetett, mert az utcák oly sötétek, hogy két lépésnyi távolságból igen nyugodtan üthetik le, vagy gázolhatják holtra az embereket. Hecht Adolf dr. tiszti orvos véleménye szerint az asszony sérülése igen súlyos.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 28-29 én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: **Született:** Damasek István kalaposnak Jenő nevű fia. Csitrom Móric szatócsnak Imre nevű fia. Vig István kocsiának István nevű fia. Lepedűs György asztalosnak Katalin nevű lánya. Ruzska V. Antal vendéglősnek Lajos nevű fia. Schattelesz Béla magánhivatalnoknak Andor nevű fia. Kergyik János féhezőnek András nevű fia. **Meghalt:** Weinberger Terézia 18 éves leány. Feszler Károly 73 éves magánzó. Buksa Tódor 9 éves fia. Weisberger Lajos 77 éves birtokos. **Házasságot kötött:** Joidrich Imre magánhivatalnok Lui Erzsébettel. Petrovizik Rudolf magánhivatalnok Simkovic Zsófiával. Törzsek Antal bádogos Balázs Erzsébettel.

— **Köszönetnyilvánítás.** Özv. Lustig Mórné ravatalára szánt koszorú megváltása fejében Neuman Samu 20 koronát és Herz Andor dr. 10 koronát adományozott az izraelita néptonyhának. Ezen kegyeletos adományokért ezúton nyilvánítja köszönetét az elnökség.

— **A Ceres-díjkiírás ügyében a pályázati bíróság** Bécsben már egybegyűlt és a sok ezer pályázat áttekintésével foglalkozik. Hees Adolf tanár ur, os. kir. igazgató és az ipariskolák legfelsőbb szakfelügyelője oly szíves volt a pályázati bíróság elnökségét elvállalni, amelyhez kivüle még Richter Lotti hisasszony, egy ismert szakácskönyv szerzője, valamint előljárónője egy engedélyezett főzőiskolának, Powondra J. Jean, Ausztria szakács egyesületének az elnöke, Räder György, hirdetői szakértő Berlin, Kunze József, az aüssigi Schicht György r. t. meghatalmatottja, Wenzl Camillo, az aüssigi Schicht György r. t. propaganda osztályának vezetője is tartozik. A 30.000 koronás Ceres-díjkiírásra vonatkozó pályázatok beküldési határideje tudvalevőleg 1911. december 1-éig lett meghosszabbítva.

— **Aczél Ilona, a budapesti Nemzeti Színház** elsőrendű művésznője nyilatkozata a dr. Biró-féle Havasi Gyopár Crémről: „Kedves Doktor Ur! Az Ön „Havasi Gyopár Crém“-je igazán kitűnő. Amióta használok, bámulatos eredményt értem el. Ismerőseimnek feltétlenül ajánlom. Kiváló tisztelettel: Aczél Ilona, a budapesti Nemzeti Színház művésznője.” 5093

— **A hölgyközönség figyelmébe!** Az ur hölgyközönséget értesítem, hogy Szentpál-utca 3. alatt egy angol és francia női ruha műtermet nyitottam, ahol a legújabb divatlapok szerinti női kosztümöket és felöltőket legújanyosabban készítek. Becses pártfogásáért esedezik Szauerland Andor. 5028

— **Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla** 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárában Arad, Boros Béni-tér. 4676

— **Geréb dr. jogi szeminárium** Kolozsvár, Farkas utca 5. szám. (A régi színház mellett.) Kiváló sikerrel készít elő jog és államtudományi szigorlatokra, alap és államvizsgákra, ügyvédi és bírói vizsgára, igen jutányos díjazásért. Három hónap alatt doktorátushoz juttat. A Székely-féle javaslat küszöbén vegye mindenki igénybe ez intézet segítségét. Tájékoztatót bérmentve. 4821

— **A legelegánsabb és legújabb selyem, bársony, gyöngy börtáskák, szivar, oldal és pénztárcák, bőröndök, vadásztáskák és más bórdíszműárak legnagyobb választékban legolcsóbban Hegedűs Gyula kefe, pipere, illatszerek és bórdíszműáru kereskedésében Aradon, Andrássy-tér 15. sz. 4638**

— **Francia likörök legbiztosabb készítésére** — házilag — a likóraromák 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 4510

TARKASÁGOK.

★

(*Ismerkedés.*) Egy ismert aradi aszfaltbetyárnak roppant megtetszett a korzó egyik szép. Elhatározta, hogy valami módon megismerkedik vele, sajnos azonban barátai közül senki sem ismerte személyesen a főzésre kiszemelt áldozatot, s a nő megközelíthetetlen volt. Végre egy este hosszas gondolkodás után rászánta magát az aszfaltbetyár. kit barátai röviden csak „Mister Rops, a gyorsfőző“-nek neveztek, hogy megszólítja a nőt. Elvégre legrosszabb esetben is csak egy pofont kap s a női kéztől eredő arculosapás úgy sem dif-famáló. Merész lendülettel a nő mellett termett tehát s a legártatlanabb arccal üdvözölte:

— Kezeit csókolom! Jaj de rég nem láttam! Hogy van, hogy van?

A nő meglepetten nézett Mister Ropsra s csodálkozva mordotta:

— De kérem, én nem is ismerem önt, nem emlékszem, hogy bemutat...

— Erőltesse csak meg egy kocsit a fejecskejét. Hisz mi már régi jó ismerősök vagyunk! — vágott közbe a merész ifjú.

— Igazán nem emlékszem, de ha lenne szíves...

— Oh kérem, nagyon szívesen. Mi tavaly egyszer együtt vártunk az autobuszra a Szabadság-tér sarkán.

(*Mikor iszik, mikor nem iszik.*) Van az aradi színháznak egy nagyon ügyes segédszínese, kinek csak egy hibája van: nagyon szeret inni. A világ abszolút legszolidabb embere, Várnai mester nemrég elhatározta, hogy szívére beszél a hámozott szőlő kedvelőjének.

— Nézze fiam — szólította meg a próbát — maga már megint spiccos. Miért iszik maga folyton?

— Én? Mit képzel Várnai ur? Szó sincs róla, hogy én folyton innék. Csak két esetben szoktam egy kis bort lehörpinteni. Ha sült húst eszem ebédre...

Itt elhallgatott a jámbor kórista. Várnai azonban a másik „esetre“ is kíváncsi volt s ezért megkérdezte:

— Na és? Mi a másik eset?

— A másik eset? Hát kérem az első eseten kívül csak akkor iszom bort, ha — nem eszem sült húst ebédre!

(*A jó étvágy.*) Az állami díjnokok most folytonosan tanácskoznak, természetesen a drágasági pótlékról, a napidíj felemeléséről s hasonló szép témákról. Az egyik összejöveteleken keserűen jegyezte meg egy elkecseregett díjnok:

— Nem hihet az ember manapság már senkinek! Mindent csak megígérnek, de semmit sem tesznek meg. Ez a világ csak a nagy uraknak teremtdött, még a közmondásokat is a nagyurak találták fel s azok sem mondanak igazat.

— Ugyan kérem, hogy mondhat ilyet — szólít közbe egy „kollega ur“. — Már melyik mondást találták volna ki a nagyurak?

— Hát azt is, hogy „evés közben jön meg az étvágy“. Ez a közmondás nem mond igazat.

— Miért? — kérdezte csodálkozva a másik.

— Hát csak tessék egyszer megpróbálni: mennyivel jobban megjön az étvágy — koplalás közben!

TANÜGY.

(—) **Kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Radó Pál lippai állami felsőkereskedelmi iskolai megbízott tanárt ugyanezen iskolához a IX. fizetési osztályban rendes tanárnak nevezte ki.

(—) **Tanítók fizetésfelemelése.** A battonyai tanítók tekintet nélkül iskoláik jellegére és felekezetére e hó 29-én egyhangulag elhatározták, hogy december 8-án Budapesten, a tanítók fizetésrendezése ügyében összehívott országos nagygyűlésen kivétel nélkül megjelennek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. J. Mindenféle egyesületnek miniszterileg jóváhagyott alapszabállyal kell birni.

E-k. Ha a nevét aláírja, figyelembe vesszük kívánságát.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Kereskedők és iparosok tanulmányútja a Keletre.** A budapesti kereskedelmi testület, a magyar kereskedelmi csarnok, a fővárosi kereskedők egyesülete, az országos iparegyesület és az országos magyar kereskedelmi egyesülés jövő év január hó 29-től február hó 24-ig mintatárral egybekötött tanulmányutat rendez Egyiptomba, Palesztinába és Szyriába, főleg azzal a céllal, hogy a magyar kereskedők és iparosok megismerkedve ez országok közgazdasági viszonyaival, az ideirányuló magyar kiviteit fejlesszék és a Magyarország és a Kelet közti kereskedelmi viszony szálait megerősítsék. A tanulmányút programja, amelyből az utazásra vonatkozó részletes tudnivalók megszerezhetők, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara irodájában is megtekinthető.

NEUMANN M.

uri szabó

es. és kir. udvari és kamarai szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha telepe

Arad.

Oszi és téli nagy képes árjegyzéke megjelent.

Kívánatra ingyenes bérmentve.

4217

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Uj divatüzlet varrodával

egybekötve

Arad, Deák Ferenc-utca 8. sz.

Van szerencsénk a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a helybeli piacon szerzett bő ismeretségünk folytán egy divatárú üzletet női kosztüm és fehérnemű varrodával egybekötve nyitottunk. — Elvállalunk női kosztümök, pongyolák, bluzok, női fehérneműk, gyermekruhák gyors és pontos elkészítését. Nagy választék női angol kosztüm szövetekben. 5729

Maradék szövetek félárban.

Kiváló tisztelettel

Mészárik
Testvérek.

URANIA

szegedieknek ezüstmű.

(Béres Elményné 1. sz. sz. Szabadnap-tér mellett.)

Ma csütörtökön, 1911. november 30.

1. A lakodalom. Mulatságos. — 2. Az új női kalap. Humoros. — 3. Philadelphai állatkert. Nagylátványosság. — 4. A szegedi huszárezred idején Hubertus löversenye. — 5. Szerelmi vágy. Társadalmi dráma két felvonásban.

Előadások a. u. 1/8 órától kezdve este 11 óráig

Felárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fill.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A hölgyek követnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni.

Az előadások tartama 2 óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

NYILTÉR.*

(Minden külön értesítés helyett.)

Özv. Weiszberger Lipótné úgy a saját, valamint gyermekei, fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a felejthetetlen jó férj, gyöngéd apa, nagypapa, dédapa, testvér és rokon

Weiszberger Lipót

f. hó 29-én reggel 4 órakor élete 78 ik, boldog házasságának 52 ik évében elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait f. hó 30-án d. u. fél 8 órakor fogjuk a gyászházból (Forrai-utca 6. sz.) az aradi izr. temetőben örök nyugalomra kísérni.

Béke lengjen porai felett!

Arad, 1911. november hó 29-én.

Schreyer Jakabné szül. Weiszberger Regina, Schäffer Vilmosné szül. Weiszberger Etelka, dr. Vas Ignácné szül. Weiszberger Szidónia, Weiszberger Marcell gyermekei. Weiszberger Marcellné szül. Schwarz Hermin. Schreyer Jakab, Schäffer Vilmos, dr. Vas Ignác menyé és vejei. Dr. Fenyves Vilmosné szül. Schreyer Ari, Schreyer Menyhért, Schreyer Vilmos, Schäffer János, Reichner Arthurné szül. Schäffer Aranka, Schäffer Boriska, Schäffer Ilonka, Schäffer Emma, Schäffer Erzsébet, Schäffer Margit, Vas Z. József, Vas Klári, Vas Anca, Weiszberger Elek, Weiszberger Gyuri, Weiszberger Magda unokái. Özv. Czifler Lipótné, Klaffer Hermanné Weiszberger József, Pless Lászlóné, Weiszberger Pál testvérei. Klaffer Herman, Pless László, Weiszberger Pálné, Weiszberger Józsefné sógor és sógornői. Fenyves Anté, Fenyves Klári, Reichner Lili dédunokái. 5762

Kereskedők a textilgyárban. Az Aradi Kereskedők Köre ma a Hungaria pamutfonó- és szövőgyár hatalmas területén folytatta az aradi ipartelepek tanulmányozását. A kiránduláson mintegy negyvenen vettek részt, a kiket a gyár különböző részeiben és osztályzaiban Loránt Amánel igazgató és Bene irodafőnök vezettek, érdekes és szakszerű magyarázattal kísérve a gyár bemutatását. A kör tagjai nevében Kneffel Lajos köszönte meg a gyár vezetőinek szíveségét, kifejezve egyben a látogatók lelkes elragadtatását Arad e legnagyobb, nagyszabású és a hazai gyáriparnak is büszkeségére szolgáló ipartelepe felett.

Budapesti Áru- és Értéktőzsde.

Távlatok szűkítése.

Budapest, november 29.

Készáru.

Amerika 1/2-el olcsóbb. Kínát, vételkedv gyenge, 50 ezer mm 5 fillérrel olcsóbb.

Az árak 50 kilónként számítva:

Határidő.

	Dél zárlat	2 óra zárlat
Rizsa 1912. áprilist	11.81—11.82	11.84—11.85
Rozs 1912. áprilist	10.34—10.35	10.39—10.40
Tengeri 1912. májusi	8.45—8.46	8.47—8.48
Zab 1912. áprilist	9.80—9.81	9.84—9.85

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményosarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. november 29.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	—	—	—	10.80—10.90
77	—	—	—	10.90—10.95
78	—	—	—	11.00—11.05
79	—	—	—	11.05—11.10

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	—	—	—	10.75—10.80
Rizsa	—	—	—	9.25—9.30
Arpa	—	—	—	8.70—8.75
Zab	—	—	—	8.80—8.85
Tengeri	—	—	—	7.50—7.55

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

November 29.

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	—	1.060
Magyar koronajárdék 4%	—	—	—	90.60
Magyar koronajárdék 3 1/2%	—	—	—	72.75
Magy. földteherm. kötvény 4%	—	—	—	91.25
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	—	—	—	92.50
Magyar nyeresémsorajegy kölcsön	—	—	—	228.—
Tiszasszab. és szegedi sorajegy kölcsön	—	—	—	153.—
Osztrák járadék papírban	—	—	—	91.50
Osztrák járadék ezüstbe	—	—	—	94.75
Osztrák járadék aranyban	—	—	—	115.75
Osztrák koronajárdék 4%	—	—	—	91.50
1880. évi osztrák államsorajegy	—	—	—	164.—
Osztrák-magyar bankrészevény	—	—	—	19.90
Magyar hitelbank-részevény	—	—	—	852.50
Osztrák hitelintézet részvény	—	—	—	650.75
Osztr.-magy.-államvasúti részvény	—	—	—	734.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	—	—	—	19.07
Német birodalmi márka	—	—	—	117.55

SALAMANDER
cipők elárúsítása.

Oriási választék

valódi amerikai

VADASZ-CZIPŐKBEN.

London vista 240.37 1/2
Páris vista 95.37 1/2
20 márkás arany 23.50

Kőbányai sertésplac.

Nov. 29. —

November 28. Magyar elsőrendű: Fialat nehe (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 149—150 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 156—158 fillér. Közép (páronként 240—280 klg.) 158—164 fillérig.

Sertéslétszám: 1911. évi november hó 26. napján volt készlet 24069 drb. — 1911. november hó 27-én felhajtott 64 drb. — 1911. november 27-én elszállított 204 drb. — 1911. nov. 28. napjára maradt készletben 23929 drb.

A hízott sertésüzlet irányzata: lanyha.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZINHÁZ

Csütörtök, 1911. november hó 30-án

A. Bérletszűnet. A. Bérletszűnet.

Szendrey Mihály színigazgató 25 éves színeszi jubileuma alkalmával.

Itt először:

A p a p a.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Róbert de Flers és Gaston Armand Coitovel. Fordította: Molnár Ferenc.

SZEMÉLYEK:

De Larzac	Szendrei M.	Georgina	Harmath J.
Jean Bernard	Dr. Beregi S.	Celette	Novák Irén.
Jocasse abbé	Várnai Jenő.	Jeanne	Vendrey V.
Charmoull	Győző A.	Lucy	Neogrady D.
Aubriu	Herold Ede.	Jeannine	Nógrádi M.
Bigorre	Szabó Lajos.	Verviers	Vas Jenő.

Kezdeté este 1/8 órakor.

APOLLÓ SZINHÁZ

az Andrássy-terti új Lloyd-palotában

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja

Ma csütörtökön, 1911. november 30-án:

1. Jumping testvérek. Varieté szám. — 2. Mire képes a nevelés. Dráma a való életből. — 3. A szent Niluson. Természet utáni felvétel. — 4. Harc a sziklacsonson. Szenzációs dráma. — 5. Pali automobilgazdálkodója. Kacagató. — 6. A Galamb és a vérese. Szenzációs társadalmi dráma. A munkásleányok életéből.

Az előadások kezdete délután 1/8 órától folytatódólagosan 11-ig tartanak.

Felárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-ik hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél.

Saját zenekar.

Ruhátár. — Buffet.

A n. é. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER” gyártmányú cipők aradi kizárólagos egyedárusítását sikerült megszerezniem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt Egységárak: Hölgyek és urak részére 16 K. 50 f. luxus kivétel 20 „ 50 „

WEINBERGER JANOS, ARAD

elsőrendű cipőáruháza.

1216

Tessék a kirakatot megtekinteni.

Telefon 312. szám.

Könyv-, papír- és zenemű

kereskedésünket a teljesen modernül felszerelt raktárral folyó évi december hó 10-én Weitzer János-utcai üzletünkbe helyezzük át.

Karácsonyi ajándékcikkeinket december 10-ig az Andrásstéri üzletünkben, december hó 10-ike után a Weitzer János-utcában árusítjuk.

Saját érdekében kérjük az igen tisztelt vevőinket, hogy vásárlásaikat karácsonyra december hó 10-éig főtéri üzletünkben eszközölni sziveskedjenek.

Ingusz I. és Fia
könyvkereskedő cég. 5714

Ne mulassza el
mielőtt óra- és ékszer-
szükségletét beszerezne
felkeresni véteiköny-
szor nélkül

Vogel László

műorás és ékszerész üzletét.

Veszek zálogcédulát,
tört aranyat vagy más
tárgyakra becserélem.

Arad, Weitzer János-u. 6.

Uj leányiskola-épület.

Szalkai Arminné

himző és fehérneművállalata

Arad, Weitzer János-u. 13

Női, férfi és gyermek kelen-
gyék készítése rövid idő alatt a
legfinomabb hozzávalókkal, első-
rendű kivitelben készülnek. 4091

Szines és fehér himzések
ugyszintén fehérnemű
varrások olcsó árban
készülnek.

Uri leányok fehérnemű varráshoz és
himzéshez oktatásra felvétetnek.

Ősz haj nincs.

Minden haj megkapja eredeti szí-
szíjét, ha azt naponta egyszer

HAIRREGENERATORRAL

megnedvesítjük.

≡ Nagy üveg ára 2 korona. ≡

Főraktár:

Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon.

5 üveget ingyen láda és csomagó-
lással bérmentve küld. 1524

Telefon
szám 23.

Telefon
szám 23.

Ujj János

cement-ipartelepe, Kisjenő-Erdő-
hegy és Nagyzerinden (Arad m.)

Készít betoncsoveket, kövező lapo-
kat, műmárvány terazzo és mo-
zaik lapokat, oszlopokat, lépcsőket,
pallókat, cserepet, téglát, vasbeté-
tes kutgyűrűket, kályha-alátéteket
tetszés szerinti hosszúságu itató
vályukat stb.

Ezen ipartelep költségvetéseket
és terveket, vasbetétes beton-
hidakra és járdák betonozására
is készít. 5841

Miért

Ne fogadjunk el
Má-á-ást!!!
csak óriás

FEDÁK

Cipőcrém-et ???

Mert **szép fényt ad**

Mert **Elegáns** tőle a lábbell

4891

Mert

puhán tartja

Mert **nem rongálja**

Mert **Vizhatlanná teszi**

a bőrt

Mert a

**legkényesebb izlést
kielégíti és**

Mert egy

ÓRIÁS FEDÁK

cipőcrém, mely 4-szer annyit
tartalmaz,

mint egy **30 fillér**-ért
más doboz

ebben a drága vi-
lágban az egyedüli **olcsóság.**

A legegánsabb női felöltők
csak

GYÖRGY
MENYHÉRT

ÉS TÁRSA

Női felöltők

Áruházában

TELEFON:
855.

ARAD

ANDRÁSSY-TÉR 8

a Minorita-templom bejáratával szemben kaphatók!

OCASSIO ELADÁS

A közelgő karácsonyra való tekintettel,
az összes raktáron levő áruk a mai nap-
tól mérsékelt áron lesznek eladva.

OLCSÓ ÁRAK.

Ha olcsón
akar vásárolni

ugy keresse fel
okvetlen mielőbb

Schwartzberger Manó

női felöltő áruházát

ARAD, Vörösmarty-utca 3. alatt,

hol legújabb divatu

női és gyermek

felöltők és szőrmeárúk

óriási választék-

ban feltűnő olcsó

árban kaphatók.

Hauszer K. Géza

hangszerkészítő

Arad, Deák Ferenc-utca 40. szám.

(Dr. Winter-ház.)

Van szerencsém igen tisztelt megrende-
völmet és a nagyközönséget értesíteni, hogy

hangszer műhelyem

Deák Ferenc-utca 40. szám alatt

van. — Raktáron tartok dus vá-

lasztékban mindennemű hangsze-

reket. Elvállalok hangszer átalaki-

tásokat és javításokat legjutányo-

sabb áruk mellett. Vidékre meg-

rendeléseket leggyorsabban esz-

közlök. Szives pártfogást kér ki-

váló tisztelettel

Hauszer K. Géza,

hangszerkészítő.

2801

FOGAK

és fogsorok, aranyhidak és koro-
nák ideálisan szépen, rágásra
kitűnőek, készülnek

HALMOS

fogtechnikai műtermében Asztalos
Sándor-utca 10. sz. sz. (Szabadság-
tér és Asztalos Sándor-utca sarok,

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 638.

4371

Maison Ritscher

Arad, Salacz-u. I. II. em.

Az összes raktáron levő

eredeti Párisi

modellek, trot-

teur leány- és

gyászkalapok

leszállított ár-
ban kaphatók.

Mindennemű átalakítást gyorsan
és jutányos áron végzek. Gyászka-
lapokat 4 óra alatt elkészítik.

Szives pártfogást kér kiváló
tisztelettel: 5813

Maison Ritscher.

Vas- rézbutor, sodronybetét gyár.

Ajánljuk a n. é. közönség-
nek saját gyártmányunkat

vas- és rézbutorokban
a legjobb kivitelben.

Sodronybetétek vas és fakerettel, minden méretben,
= a legerősebb kivitelben kaphatók. =

Elvállalunk mindennemű javításokat és vasbutor festéseket.

GYÁRHELYISÉG: ÜZLETHELYISÉG:
AULICH LAJOS-UTCA 14. JÓZSEF FŐHERCEG-UT 7.

TELEFON: 423. szám. TELEFON: 184. szám.

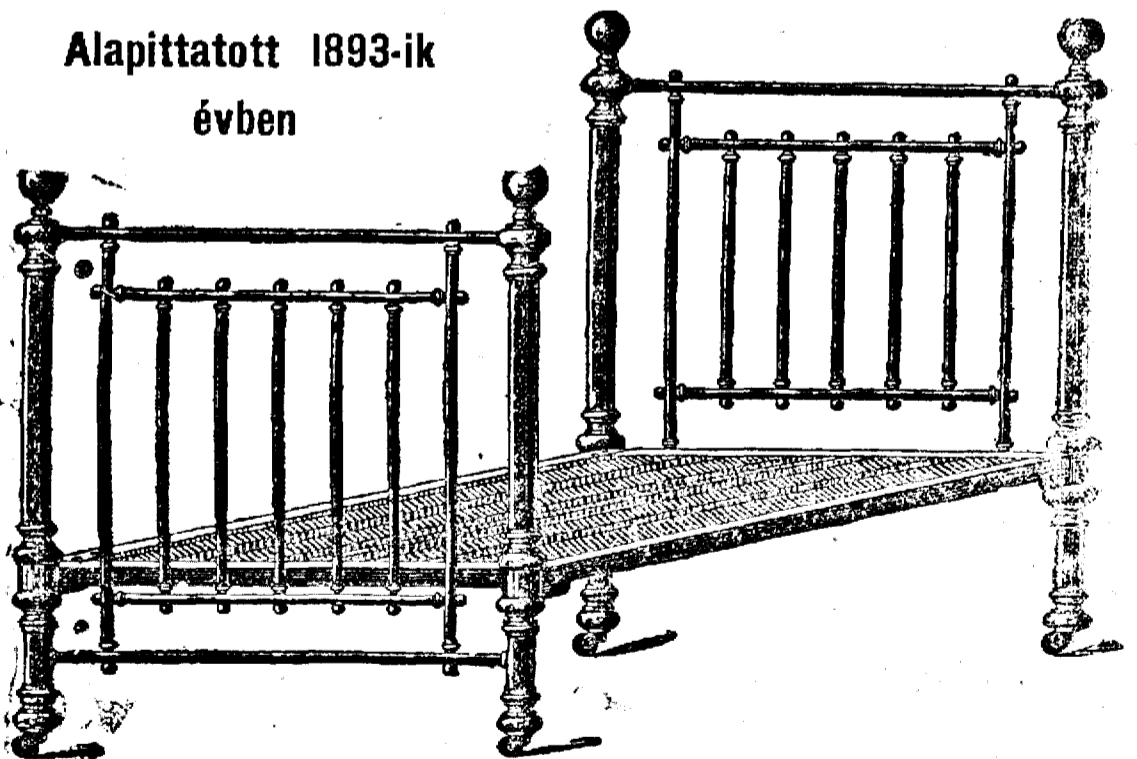
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Szives megrendeléseket kér tisztelettel:

Fleischer Testvérek

Ugyanott jó házból való TANONCOK
a lakatos és fényező műhelybe fize-
téssel felvétetnek. 5191

Alapított 1893-ik
évben

Felhívás! A téli saison közeledtével ajánlom a nagyrédmű közön-
ségnek dusan felszerelt üzletemben legújabb divat szerinti

szücsáru cikkeimet

melyek úgy ké-
szen, mint meg-
rendelésre leg-
jutányosabb
áron nálam kap-
hatók. -- Kitűnő
tisztelettel

5117

Kovács Géza

szücs-különlegességi üzlete

Arad, Forray-u., gr. Hunyady-palota.

Javításokat és átalakításokat leggyorsabban es legizlésebben készítik.

Csak a
minőség

6681

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
Palmakaucsuk
ágybetét
minősége
elsőrangú

!! Hatóságilag engedélyezett kiárusítás !!

Hoffmann Sándor

Arad, színház-épület.

E héten igen nagy olcsósági vásár
u m.: kitűnő női fekete trico keztyűk 20 kraj-
cár, barchet és tenniss blousok 150 frt, női szövet
aljak, igen jó szabás 2-25 frt, szörme boák 2-25
frt.-tól kezdve gyári árban.

Oriási választék mindenféle kará- csonyi ajándék- nak alkalmas cik- kekben.	Szőnyeg, függ- göny, ágyteri- tökmesés olcsó árakban.	Kitűnő glace bőr keztyűk minden színben, fehér és fekete 75 krajcár.
---	--	---

Tiszta selymek most 85 és 98 krajcár. E cikkből
még van vagy 25 coupon.

5033

120 cm. széles szövetek 47 kr.-tól kezdve.

Maradékok meglepő olcsó árakban.

Vászonmaradékok 28, 30, 32, 35 krajcár.

Hozzált

Ólom
megvételre keresetlik

Molnár Antal

épület- és bútoreasztalos

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (saját ház.)

Felvállalja minden e szakba
vágó munkák készítését, úgymint
modern lak- és boltberendezé-
süket, portál és épületmunkákat
a legmegbízhatóbb kivitelben, a
legolcsóbb árárt.

Kész butorok legolcsóbb beszer-
zési forrása.

Szives pártfogást kér kész szol-
gálatlalt 8951

Molnár Antal,
épület és bútoreasztalos.

16 erkölcsű fia tanulóknak felvételtek

Költözők figyelmébe!

Világos villágítási berendezéseket
csillárokkal

együtt kedvező ártól feltételek
" mellett szorai és szálit " 178

KOCH DANIEL

vi lemesesangés telefonberendezésel vállalat

Arad, Deák Ferenc-u. 42.

Mindenkinek érdeke

hogy hol szerezz be olcsón és jó
minőségben a közelgő karácsonyi
ünnepre cipőt, kalapját vagy más
uridivat szükségletét, a köztudat-
ban levő

Iványi Menyhért

cég Aradon, a Forral-utcában az
egyedüli, ahol a

legolcsóbban lehet vásárolni

mert angol kemény kalap 5 kor.
Férfi zsevró bergst. 10 kor., gom-
bos 12 kor. Női alkalmi félcipők
már 5 koronától kezdve.

Fehérnemű és nyakkendő nagy
választék. 4011

Árlejtési hirdetmény.

A nagyváradi gör. kath. Káptalan kezelése atatt álló, „Pavel“-
féle segélyalap tulajdonát képező, Aradvármegyébe kebelezett
Marosborsa (Berzova) községben lévő nagyvendéglő tartozé-
kaival együtt, jelen állapotban, zárt ajánlatok és nyilvános
árlejtés útján 1912. évi február hó 1-től kezdődőleg egymás-
után következő három évre bérbe fog adatni.

A nyilvános árlejtés határidejéül 1911 évi december
hó 26. napjának d. e. 10 órája a marosborsai
(berzovai) gör. kath. lelkészlaknál kitűzetik.

A kikiáltási ár évi kettőezer korona. A részletes feltételek
a marosborsai (berzovai) gör. kath. plébániai, a bokszege gör.
kath. esperesi és a nagyváradi gör. kath. egyházmegyei hiva-
tálnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. 5751

Nagyváradi, 1911. november 22.

A nagyváradi gör. ka'h. Káptalan.

Frigyes főherceg vajtelepe Teschen.
Fióktelpe: Pálmonostor.

A n. é. közönség tudomására hozzuk, hogy közismert

Tescheni vajunk

egyedüli lerakata Arad és környéke részére

Hoffmann Ottó

fűszer és csemege különlegességi üzletébe lett elhelyezve.

Allandóan raktáron: **Karlobadi kétszersült.**

Angol Jam

Grosse et Blackwell féle. 5752

Simon kenyér.

Graham kenyér.

Kitűnő tisztelettel **Hoffmann Ottó.**

URAK FIGYELMÉBE!

ki akar elegánsan öltözködni, az tekintse meg minden rendelési kényszer nélkül nagy bel- és külföldi szövetraktáramat az

Angol uri szabó üzletében

Deák Ferenc-utca 40 sz. (Dr. Winter-féle házban). Nálam már 60 koronától kezdve egy elegáns szabású zaké
öltöny vagy felöltő, finom szövetből, kifogástalan kivitelben, mérték után, részletfizetésre is kapható. 1308

Becses pártfogásukat kérve, maradok tisztelettel

Horváth Flórián, angol uri szabó.

Tisztelettel

Értesítés! Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy miután üzletemet tovább folytatni nem szándékozom, ennél fogva férfiruhák készítését készpénz fizetés mellett, legolcsóbb árban elvállalom és raktáron levő szöveteimet méterenként is eladom.

inokai Tóth Lajos cég

Andrássy-tér 25. (Neuman-palota.)

2970—1911. tkv. sz.

Arverési hirdetményi kivonat

A máriaradnai kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság köz-hírré teszi, hogy a Hidegkúti Nép-bank r. t. végrehajthatónak 8000 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék illetve a máriaradnai kir. járásbíró-ság területén levő szabadhelyi 294. sz. tkvi A I. 2—4., 6. sor, 1457., 1852., 2068., 126. hrsz. ingatlanokra 2560 korona. A szabadhelyi 995. sz. tkvi A. I. 2—4., 7., 8., 11—15. sor, 1370., 1387., 1639., 2085., 2888., 1369., 1640., 2086., 3932., 8250. hrsz. ingatlanok 1995 kor. A szabadhelyi 1538. sz. tkvi A. I. 1—10 sor, 2572., 711., 2855., 2857., 2917., 709., 2841., 2853., 2573., 2863. hrzi ingatlanokra 6382 korona. A szabadhelyi 1593. sz. tkvi A. I. 1—6. sor, 2714., 2722., 2715., 2713., 3377., 2724. hrzi ingatlanokra 562 kor. A szabadhelyi 1894. tkvi A. I. 1—4. sor, 2649., 2707., 2706., 2709., hrzi ingatlanokra 1646 kor. kikiáltási árban és a szabadhelyi 533. tkvi A. 1 sor, 1113. hrzi ingatlanból Joczó Nikolae jutalékára 47 kor. és a szabadhelyi 1313. sz. tkvi A. I. 1, 2. sor, 1885/a, 2071/a., hrzi ingatlanokra özv. Joczó Mitruné javára bekebelezett özvegyi jog fentartásával 428 korona, mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határidőül 1911. évi december hó 28. napjának d. e. fél 10 órája Szabadhelyi közszékházához tüzetik ki.

Ezen árverésen a fentírt ingatlan birtok-jutalék a kikiáltási ár kétharmadánál olcsóbb áron el nem fog adatni. Amennyiben ezen összeg el nem éretik, az árverést a kiküldött felfüggeszti.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át bánatpénzzel készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervénnyel átszolgáltatni.

Kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság.

Máriaradna, 1911. évi június hó 8-án

Polgár, s. k.
kir. járásbíró.

5727

A drezdai egészségügyi kiállításon megjelentek meggyőződtek arról, hogy az egészség megóvása céljából elsősorban az ivóvizet kell megfigyelni. Aki egészségét szereti, az ne igyék mást, mint a kitűnő gyógyhatású

gyógyi gyógy-és borvizet.

Főelárusító:

KARDOS MIKLÓS

Ásványvizkereskedő.

Arad, Deák Ferenc-u. 33.

Telefonszám 647.

A vizet kívánatra házhoz és vidékre is szállítja.

Aradvármegye közigazgatási bizottságától

3675 K. 13.—1911. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. Kereskedelemügyi Minister Ur 56498—1911. sz. intévényével az aradi és csanádi egyesült vasutak céljaira Pankota község határában szükséges és az alábbiak szerint a pankotai községhezánál közszemlére kitett kisajátítási tervben és összeírásban tüzetesen körülírt területekre nézve a kisajátítási eljárást az 1881. évi XLI. t. c. 84. §-a értelmében elrendelte.

Az eljárás megejtése végett ennél fogva bizottságként Schill József vármegyei főjegyző elnöke alatt, Kemény Bertalan és Faragó István törvényhatósági-bizottsági tagokat, jegyzőül pedig Heppes Aladár tb. főjegyzőt küldjük ki.

Az eljárás megejtésére f. évi december hó 15. napjának d. e. 8 óráját tüzzük ki, a találkozás helyeül pedig Pankota község jegyzői irodáját jelöljük meg.

A bizottság kiküldéséről, valamint az eljárás határidejéről a fentebb említett község előjáróságát, a kisajátítási tervrajz és összeírás 1 példányának kiadása mellett oly utasítással értesítjük, hogy a tervrajzot és összeírást a tárgyalást megelőzőleg a pankotai községhezánál f. évi november hó 28-tól december hó 12-ig bezárólag te. ye közszemlére és ugy erről mint a tárgyalás idejéről az érdekelt feleket egyenként és ezen felül a helyi szokásokhoz képest a hirdetmény kifüggesztése és dobszó utján haladéktalanul értesítse.

Megjegyezzük egyidejűleg, hogy a kiküldött bizottság az 1881. évi XLI. t. c. 84. §-a alapján a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemlegesen határoz, ha az érdekelték közül senki nem jelenik meg.

Az érdekelt feleket pedig figyelmeztetjük, hogy a tárgyalás alkalmával minden tulajdonosnak jogában áll a kisajátítási terv ellen — és minden telekkönyvi érdekeltnek a felajánlott ár ellen felszólalni és kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni. Ennek elmulasztása a már többször említett t. c. 36. §-ában körülírt jogkövetkezményekkel jár.

A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs. Miről a kiküldött bizottsági tagokat és jegyzőt, az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatóságát, valamint a kisajátítási terv és összeírás csatolása mellett, Pankota község előjáróságát értesítjük, ez utóbbit oly felhívással, hogy a hirdetménynek érdekelték részére történt kézbesítését, valamint annak kifüggesztését és meghirdetését igazoló bizonylatokat a tárgyalás alkalmával a tárgyalás vezetőjének adja át.

Arad, 1911. november 22.

A főispán távol:

Dálnoky Nagy Lajos,
alispán.

Alkalmi vételék és eladások

Ékszer-tárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

Órás és ékszerész

Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zélogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és briliáns tárgyak a legnagyobb árban megvétetnek vagy más tárgyakra átcsereztetnek

TELEFON 458.

TELEFON 458.

Eladó

Petrozsény főutcáján, az Emke szállóval szemben, két utcára nyíló nagy

sarok telek.

Értekezni lehet Behm Benónél Arad, Wesselényi utca 27. 5741

Legfinomabb színházi és dessert

czukorkák

nagy választékban kaphatók

Németh Imre

cukorka különlegességi üzletében

Andrássy-tér 20. és Forray-utca 2. sz. a.

Telefon 418. 5668

Telefon 410. Telefon 410.

Winkler József

szőlővessző és szőlőoltvány termelő

Arad, Batthyány-utca 11.

Van szerencsém a t. szőlő-birtokos urak szives tudomására hozni, hogy ez évi terméséből nagymennyiségű kiváló szép fajliszta, és gyönyörű bor és csomomegafaja

5087

SZŐLLŐOLTVÁNY

ugyszintén szőlők pótlására kiválóan alkalmas 1 és 2 éves gyökeres Riparia Portalis szőlővessző kerül eladásra mérsékelt árával. Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szívesen szolgál

WINKLER JÓZSEF
ARAD, Batthyány-utca 11. sz.

PANKER F. VIKTOR

ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS, ARAD, FÁCZÁN-UTCZA 6. SZÁM. I-: I-: I-: TELEFON 590. SZÁM.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, um: épület vasalásokat, vaskerítések, sir rácsokat, takaraktűzhelyeket, acél lemez radányokat, vasszerkezeteket és mindenemű javításokat pontos kivitelben és jutányos áron. Költségvetéseket ugy helyben, mint vidéken díjmentesen.

A n. é. közönség b. pártfogását kér kiváló tisztelettel:

PANKER F. VIKTOR.

Jó házból való flu tanulóul felvétetik.

5745

MOTOROS TŰZIFA FŰRÉSZELO GÉPEIM

a nagyközönség rendelkezésére állanak. Megrendeléseket egy őlől kezdve, Fácán-utca 6. sz. alatt, telefon 590. sz. sziveskedjenek feladni.

Kiváló tisztelettel:

PANKER F. VIKTOR.

HÖLGYKÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE

ajánlom a legmodernebb
angol és francia szabásu

FÜZŐIMET

Készíték pongyola, has
és halcsont nélküli fűző-
ket a legújabb módszerrel. Elfoga-
dok fűzők tisztítását és alakítását.

Ernyőkülönlegességek dus válasz-
tékban. Ernyőjavításokat ugyszintén
áthuzatokat **olcsón és ponto-
san eszközlök.**

5646

VARGA D. DANI

fűző- és ernyőkészítő

ARAD, Andrassy-tér 20.
Telefon 808.

APRÓ HIRDETÉSEK

folytatása.

OKTATÁS.

Allandó tanfolyam:

Gépirás: az összes rendszerű gépe-
ken. **Gyorsírás:** Gabelsberger-rend-
szer, levelező és vitairás. **Könyvelés:**
egyszerű és kettős, amerikai. —
Tágas, jól fűtött és világított új
tantermeimben mérsékelt tandíj
mellett minden hónapban új 3-3
hónapos kurzus veszi kezdetét.
Jelentkezni bármikor lehet, mert
a mulasztást különórákban, díjta-
lanul pótoljuk. Beiratkozni az
egyes szakokra is lehet. Első-
rendű tantervek vezetése mellett, a
jó eredmény elmaradhatatlan! Díj-
talan, biztos állásközvetítés! —
Ziffer Sándor írógépvállalata, József
Kherceg-ut 7. 4904

Szagos lesz az utca

amerre jár, ha mosdó szappanját
Vojtek és Weisznál vásárolja; 6
darab 1 korona. II-5251

Gartner Samu

kerékpár- és varrógép raktára
Weltzer János-utca 2. szám.

Telefon 751.

Új kerékpárok a legjutányosabb
árakon. — Raktáron tartok 50 da-
rab használt kerékpárt 50 koroná-
tól feljebb. — Telefon 751.

Kerékpár és varrógép szakszerviz javító-műhely.

Telefon 851.

Értesítés!

Értesítem a n. é. közönséget, hogy Bettelheim
K. utóda címen az első aradi

fehérnemű gőzmosó és tisztító intézetet

szakszerviz vezetésem mellett

Aradon, Aulich Lajos-utca 2. sz. alatt

Újjonnan és motorerőre berendezve üzembe hoztam,
ami által a legkényesebb igényeknek megfelelni
igyekszem azzal is, hogy berendezésem kivül
teljesen új személyzetet alkalmaztam.

A modern kor követelményeinek megfelelőleg,
anyagilag áldozatokat nem kimélve, törekvésem kizá-
rólóg oda irányul, hogy a nagyérdemű közönség
becses pártfogását a jövőben kiérdemeljem. Szak-
szerviz intézetemben megbízások gyorsan és pontosan
teljesíttetnek. A legdiszesebb különlegességek, pipe-
rék, kelengyék, legszababban tisztíttatnak. Az új va-
salási módszerünk kizárja a gallérok eltörését. A
fehérneműek elhozatalára és házhoz szállítására embe-
reim díjmentesen állnak a mélyen tisztelt közönség
rendelkezésére. — Kiváló tisztelettel

Ungár József,

5753

üzletvezető.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöztetnek.

Telefon 851.

Telefon 851.

Csillárok,

Villamos felszerelések

legolcsóbban

Diamant-nál

Atzéli Péter-utca 2. (II. sz. utca)

Jó egészségének

fentartására használjon mindeuk!

Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkíméletesebb fájdalom-
nélküli gyomortisztító házi-szer.
Ize édes, hatása gyors és biztos.
1 üveg utasítással 4 fillér.
12 üveg franco K 4.80. Kapható
kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszertárban 4676

ARAD, BOROS BENI TÉR.

HUNGARIA

CIM-, GÉPIRÓ, SOK-
SZOROSÍTÓ és VONA-
LOZÓ VÁLLALAT

ARAD, Bocskay-tér 3.

TELEFON 318. TELEFON 318.

Allandó tanfolyam összes rendszerű gép-
gyorsírás és könyvelési szakmából vizsga
bizonyítvánnyal. Tandíj havi 5 korona.
Jelentkezni lehet bármikor. Elvállalunk
mindennemű cím- és gépirási munkákat.
sokszorosítást és vonalozást. Pontos, tiszta
és gyors munka. Jutányos árak.

Képviselek kerestetnek.

Nők legforróbb vágya SZÉPNEK LENNI!

Ezt legkönnyebben érhetik el a HAJÓS-
féle IBOLYA-CREME használatával.

Ára 1 tégelynek 1 korona.

Kapható mindenütt.

Főraktár: HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárban

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Hat gymnasiumot, vagy hat
reáliskolát, vagy hat polgári
iskolát végzett fiatal embert

GYÓGYSZERÉSZ-GYAKORNOKNAK ELFOGAD

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszerész

421

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Népbiztosítás!

Életbiztosítás!

Cselédbiztosítás!

„CARITAS“

ÖNSEGÉLYZŐ EGYESÜLET MINT SZÖV.

Budapest, V. ker., Váci-körút 46 szám.

Alapított 1882.

BIZTOSITSA ÉLETÉT

olcsó díjtételek mellett és egy évig cse-
lédjét 5 koronaért!! Az 1898. évi XXI.
t. c. 5 §-a szerint a 15 napi szolgálat után
megbetegedett cseléd közkórházi ápolási költsé-
gét a cseléd tartó gazda tartozik fi-
zetni. Ha cselédjeit nálunk biztosítja, a köz-
kórházi ápolási költséget mi fizetjük. Évi

biztosítási díj cselédenkint 5 (öt)
korona. Felvilágosítással szolgál és biztosí-
tásokat elfogad:

5722

Az aradi főügynökség:

LÁZÁR SEBŐ keres. ügynök

Rákóczi-utca 30. :: Telefon 747.

Üzletszerzők és pénzbeszedők felvételnek.

Ezen rovatban minden szöveg egy-szeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József utca 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 367. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, idekről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg előír — avagy levélbetyegekben. Tudakozással a hirdetés száma mindenkor kézzel levélben megkeresésnél, (a jellegű levelek kivételével) felvilágosításul szolgál a kiadóhivatal, az esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szöveg száma szerint számítódik. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a kéziratban előhúzással jelölendő. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kivételével díjlanul megszerkeszt. **HIRDETÉSEK ESTE PÉL 6 ÓRÁIG VÉTELYEK FEL.**

Ajánlatokhoz.

melyeket valamely jellege alatt kérdének a kiadóhivatalba, ne tessék szedeti okiratokat mellékelni, mert írottuk semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elismertjük el nem visz. a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Elragadtatással

beszélnek mindenütt a „Molly” kézfinomító kitűnő hatásáról. Egy üveg ára 1 korona. Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 3621

Két

mindenkítől nagyon elhagyott leány szeretne két urfiúval megismerkedni, leveleket „Két kis boszorka” jellege alatt az Aradi Közlönyben jelezve kérjük. 5844

Női írók,

hajtjuk, legújabb, legdivatosabb mintákban Vojtek és Weisznál. II-5251

Ami...

Nevének utolsó betűjét kérem, hogy az a kevés homály is eloszoljon, — a többi majd aztán. üdvözlettel. 5756

607.

Higiénikus gummi-ujdonság a legjobb, 6 drb. 8 kor., 12 drb. 5 kor. 50 fill. Egyedárusítás. Aradon: Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 3621

ÜZLETEK.

Kiadó

sarok tisztehelyiség, szép világos, ugyanott 2 butorozott utcai szoba Luther Márton-utca 1. sz. a., esetleg azonnal is átvehető. 5188

Nagy vendéglő

szatócsüzlettel a község legszebb pontján kitűnő forgalommal bíró, betegség miatt örök áron eladó, esetleg 8 évre haszonbérbe átadó, rögtön átvehető. Teljes felszerelés, az épület, szóval minden tiszta új. Címet a kiadóhivatal továbbít. 5688

Egy harminc év óta fennálló jóforgalmu szatócsüzlet korszerű és trafikengedéllyel, házzal együtt, amelyben szép gyümölcsös kert van, eladó. Bővebbet a Körösvölgyi pálinkarakartárban, Andrassy-tér 5. szám. 5744

ALKALMAZÁST KERES.

Egy özvegy, éltesebb asszony keres vidékre gazdaasszonyi állást. Cím a kiadóhivatalban. 5645

Bonne

ajánlkozik uri házhoz gyermekek mellé. Cím a kiadóban. 5761

ALKALMAZÁST NYER.

Nevelőnő,

ki mult héten csütörtökön délelőtt kis leánya kíséretében Wesselényi-utcában bejutkozott, kérik új től jönni délután 5 után. 5755

Szakácsnét és szobaleányt

ügyes rendszerető nőket, nagy fizetéssel azonnal felvesz. Tenner Lajos lovasuti igazgató. 5759

LAKÁST KERESNEK.

Keresek

egy 3-4 szobás lakást azonnalra. Ajánlatokat Kossak-féle fényirdába kérek. 5748

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hírneves parket-viasz használatával. II-5251

KIADÓ LAKÁS.

Kényelmesen és csinosan

berendezett különbejáratu butorozott utcai szoba (Árpad-tér 3. baloldalt) egy, esetleg két ur részére kiadó. — Ugyanott koszt is kapható. 5701

Egy gyermektelen

házaspárnál butorozott utcai szoba külön bejárattal, december 1-re kiadó, Bercsényi Miklós-utca 33. 5750

Modern lakás.

2 szoba minden kiegészítővel, vízvázetékkel, azonnalra is kiadó Nagy Sándor-utca 5. alatt. 5747

Kiadó lakás.

Gyermeektelen tisztviselő családnál egy csinosan berendezett külön bejáratu butorozott szoba azonnalra is kiadó. Bővebbet Aulich Lajos-utca 7/e. alatt.

Ha nem tud aludni

ne Bromot, de Vojtek és Weisz hírneves revarporát vegye. II-5251

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Saját gyártmányú cipőket

ajánlunk a n. é. közönségnek. Aki egy próbavásárlást eszközöl, meg fog győződni azoknak tartósságáról. Mértékutáni rendelések legpontosabban teljesítettek. Aradi Cipészek Termelő Szövetkezete, Szabadság-tér 15., a „Piros csizmához.” 3451

Bor eladás.

Mericskay Sándor arad-hegyaljai bortermelő ajánlja saját termésű kitűnő 6- és ujbortait hordókban és palackokban, valamint saját termésű törkölypálinkáját. Arad, E. Választó-utca 26. 5445

Házber könyvek

kaphatók Pichler Sándor könyv és papír kereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. Telefon 308 sz. 2551

Uj női kalap divatterem.

Uri hölgyközönség szives figyelmét felhívom Arad, Forray-utca, gr. Hunyady-palotában megnyitott és modernül berendezett női kalap divattermemre, ahol legelegánsabb őszi és téli bécsi és párizsi modell kalapok dus választékban legolcsóbb árakban kaphatók. Kitűnő tisztelettel Havas Gizella. 4931

Most szerzethetők be

legjutányosabban karácsonyi ajándéktárgyak, levélpapírok, imakönyvek, fadisztárgyak festésre, égetésre, társzomunkákra. Általános nagy árkedvezmények. Mesés és ifjúsági iratok félárban. Krausz Paulin színházépület. 4814

A világhírű amerikai

„Vera” cipők Aradon egyedül Buchsbaum és Társa cégnél szerzethetők be, kinek sikerült az egyedárusítást urak, hölgyek és gyermekek részére megszerezni. 1921

Heti munkáslapok, és könyvecskék.

A zsebkönyvecskék erős vászonkötésben, javított új, célszerű vonalozással 1 koronáért, puha vászonkötésben 60 fillérért kaphatók Ingusz I. és Fia könyv- és papírkereskedésében. Andrassy-tér 18. Telefon 517. 555

Képekterekből 4301

legnagyobb választék, legjutányosabban lesznek elkészítve Fischer Mór Úveg, porcellán, lámpa és diszmu-áru kereskedésében. Telefon 568. Úvegezést is elvállal.

Likör aromák

mindenféle legfinomabb kávéházi likörök előállítására Vojtek és Weisznál. II-5251

Czipő cecassio

leszállított árakkal Klein József czipőüzletében Petőfi-utca. Város, és megyei telefon 826. szám. 3725

Patkány Confect.

Uj patkány- és egérintőszer husból előállítva. Biztos hatású és veszélytelen más állatokra. Hánzu Nestor Vöröskereszt Drogeria. 3621

INGATLAN.

Eladó

Révai-utca 2. sz. ház. Bővebbet ugyanott. 5489

12 évig adómentes

uj ház, két lakással, gyümölcsös kerttel eladó. Értekezhetni Lahner-utca 8. 5702

KÜLÖNFÉLE.

Két fiatalember

intelligens izraelita családnál felvétetik teljes ellátásra. Modern lakás, esetleg zongorahasználat. Petőfi-uta 10. I. em. 4. ajtó 5393

Férges baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi féreg porától. II-5251

Ki venne meg

egy 574 koronás életbiztosítási tőkésített kötvényt 300 kronáért, vagy kölcsönt adna, jó kamattal mellett. Kötvény mielőbb kifizetés alá esik. Cím a kiadóban. 5757

Férges baromfi ólak

teljesen megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi-féregpusztító szerrel. Siker garantírozva. II-5251

Kerékpáros

Gyorsfutár Vállalat ::

Telefon 848.

Iroda: Atzél Péter-utca 1. szám. (Zrínyi-utcai oldalon.) 1248